Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-

Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 128. — ŠTEV. 128. NEW YORK, THURSDAY, JUNE 1, 1916. — ČETRTEK, 1. JUNIJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Avstrijci so začeli z veliko naglico prodirati v Benečijo.

POLOŽAJ PRI ASIAGO IN ARSIERO. — LONDONSKO POROČILO PRAVI, DA JE ITALJANSKA POSADKA ZAPUSTILA ASIAGO. — AVSTRIJSKI NADVOJVODA FRIDERIK JE IZJAVIL, DA JE ZDAJ NAPOČILA URA PLAČILA. — V SEDANJI OFENZIVI SO VJELI AVSTRIJCI PREKO 30,000 VOJAKOV IN ZAPLENILI 300 TOPOV. — ITALJANI ŠE VEDNO TAJIJO.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — Sovražna armada se na celi črti umika. Avstrijci neprenehoma nadaljujejo s svojo ofenzivo v Severni Italiji. Glavna sila italjanske armade je zdaj koncentrirana med Asiago in Arsiero. — Avstrijci morajo zavzeti obe utrdbi, če ne, si niso veliko na boljšem.

Sovražnik se brani z zadnjimi napori. Kot kaže, ni več daleč čas, ko bo moral zapustiti obe utrdbi.

Uradno avstrijsko poročilo se glasi:

— Avstrijske čete pod poveljstvom avstrijskoga nadvojvode Friderika so precej napredovale na fronti med Asiago in Arsiero.

Severno od Asiaga smo pognali sovražnika iz Gallio. Monte Fiaro in Monte Baldo sta v naših rokah.

Zapadno od Asiago smo vtrdili našo fronto pri Punta Cordin. Odkar je bila uvedena ofenziva, pa do včerajšnjega dne smo vjeli 30.088 Italjanov in zaplenili 299 topov. Med jetniki se nahaja 694 častnikov.

Naši zrakoplovci so skoraj neprestano v akciji. Škoda, ki so jo povzročili v italjanskih mestih, je ogromna.

London, Anglija, 31. maja. — Italjanske čete so zapustile Asiago in se umaknile na postojanke, ki se nahajajo vzhodno od mesta.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — Ob obletnici, ko se je začela vojna med Avstrijo in Italijo, je izdal nadvojvoda Friderik, vrhovni poveljnik avstrijskih čet, sledeče armadno povelje:

— Še pred kratkim časom so samo naše bojne ladije in naši zrakoplovci napravljali sovražniku v njegovem ozemlju veliko škodo.

Celo leto smo morali čakati ure napada in povračila.

Slednjič je napočila ta ura.

Preženite iz dežele vsiljivca ter napravite na jugozapadu monarhije meje, ki nam bodo v bodoče zasigurale varnost.

Rim, Italija, 31. maja. — Italjanski poročnik princ Maksimiljan Dentice de Frasso se je pri nekem zrakoplovnem poletu tako ponesrečil, da je kmalo zatem umrl. Princ je bil nečak Amerikanke Georgine Wilde, nečakinje admirala Wilde-a.

Rim, Italija, 31. maja. — Danes je bilo izdano tukaj več poročil, iz katerih je razvidno, da je avstrijsko ofenzivno prodiranje na celi fronti ustavljeno.

Med reko Adižo in Astico si sovražnik na vse načine prizadeva, da bi kaj napredoval, toda ti nameni so se mu dozdaj še vedno izjalovili.

Dunaj, Avstrija, 31. maja. — Avstrijski prestolonaslednik Karol Franc Josip je na čelu svojih čet prodrl že precej daleč v Beneško nižino.

Avstrijski letalci so obstreljevali italjanska vojaška skladišča v San Giorgio in Dinogari.

Povzročena škoda je precejšnja.

Rim, Italija, 31. maja. — Italjanski generalni štab je podal danes sledeče uradno poročilo:

— Na višinah severno od doline Ledro in v okolici Rive se opaža veliko sovražniško gibanje. Avstrijci neprestano utrjujejo svoje postojanke in koncentrirajo čete.

U Lagarina dolini so začeli Avstrijci zopet napadati s svojimi težkimi topovi. Pripoznati moramo, da je avstrijska artilerija boljša od naše, opraviti pa ne more veliko, ker so nekatere naše postojanke sploh nezavzetne.

Pred par dnevi se je vršila zelo vroča bitka pri Col di Buole. V bitki sta se najbolj odlikovala 207. in 62. infanterijski polk.

Pri Pasubio se je vnela vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci. Sovražnik se je zelo hrabro boril, slednjič je pa izprevidel, da mu nič drugega ne kaže kot umakniti se.

Na planoti Asiago smo zapustili Punta Corbin.

Ob Soči se vrše noč in dan artilerijski spopadi. Ti spopadi so najbolj vroči pri hribu sv. Martina.

Kunci na potu v Anglijo.

Norfolk, Va., 31. maja. — Petsto tisoč kuncev je danes peljal parnik "Cumberland", ki je na potu iz Willingtona, Nova Zelandija, v Liverpool, vstavil tukaj, da je dobil premoga. Kunci bodo v hrano zavezniškim armadam.

Nemški cesar se je peljal s 'karo'.

Elbing, Prusija, 31. maja. — Nemški cesar se je včeraj, ko se je mudil na ogledu v ladjedelnici v Schihau, peljal s cestno železnico. Voz je bil natlačen ljudi; cesar je plačal svojo vožnjo in nato še sprevodniku podaril deset mark.

Iz delavskega sveta.

Železničarji.

Danes zjutraj se je pričelo v New Yorku eno največjih pogajanj za boljše plače in skrajšanje delavnega časa.

Sestalo se bo petsto zastopnikov železniških delavcev in devetnajst ravnateljev največjih železniških družb v Ameriki.

Prva in najglavnejša zahteva, ki jo bodo stavili delavski zastopniki, je skrajšanje delavnega časa na osem ur. To bo gotovo najtežavnejša točka in mogoče je, da se bo posvetovanje že pri tej razdrlo, nakar bo sledila velikanska stavka. —

Železniške družba pravijo, da ako ugodijo delavcem, se bodo njih stroški povečali od sto do stopetdeset milijonov dolarjev. Predsednik unije kurileev je rekel, da je to le nekak "trick" družb; namreč, da toliko stroškov vsled tega ne morejo imeti, pač pa hočejo s tem pokriti velikanske dobičke, ki jih delajo.

Železniški magnati so žrtvovali zadnji čas velikanske svote denarja, da bi zadušili zavedanje delavcev. Izdajali so posebne časopise, tiskali raznovrstne brošure v vseh mogočih jezikih itd.

Telegrafisti.

Danes se bo odločilo ako bodo zastavkali telegrafisti. Imeli bodo veliko konvencijo, na kateri bodo glasovali "za" ali "proti". V slučaju, da bodo "za", bo šlo takoj na stavko nekako 35,000 uslužbencev.

Najbrže bodo pričeli s stavko, kajti ne bodo imeli kmalu take prilike, ker prihodnji teden se bodo pričele vršiti razne konvencije, ki bodo potem trajale par mesecev ali še več, vsled česar bodo telegrafične družbe zelo zaposlene.

Krojači v New Yorku.

Gospodarji krojačnic, ki spadajo h Cloak, Suit and Skirt Manufacturing Protectice Association, so včeraj sklenili, da zopet odpro delavnice, katere so zaprli, ko so krojači zastavkali. — Delavcem so sporočili, da vzamejo nazaj vse one delavce, ki se prijavijo k delu v teku današnjega dne. Ugodili jim bodo samo nekaj neznatnih zahtev, namreč, da bodo izboljšali razmere v delavnicah. — Glede osemurnega dela in povišanja plač nočejo nič govoriti.

Baje se bo večina delavcev vrnilo na delo, ker so v to primorani, kajti stavke ne morejo več vzdržati.

Plača delavcev na farmah.

Harrisburg, Pa., 31. maja. — Iz uradnega poročila poljedelskega departmenta je razvidno, da prodajo farmarji v Pennsylvaniji za $400,000.000 pridelkov na leto. — Od tega zneska plačajo $43,000,000 za plačo svojim delavcem; ženske delavke dobe plače na leto 3 miljone 972,000 dolarjev. Na posameznega delavca pride povprečno $176.

Dva parnika potopljena.

London, Anglija, 30. maja. — Lloydovo poročilo se glasi, da sta se včeraj potopila zopet dva angleška parnika, namreč "Dalegrath" in "Southgarth". Moštvo obeh parnikov se je rešilo.

Nemško ljudstvo in časopisje za mir.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — V Reichstagu je včeraj socialistični poslanec Gustav Noske protestiral proti govoru poslanca Hirscha, nacionalnega liberalca, ki je zahteval, da se prepreči, da ne bodo nevtralne države pričele s posredovanjem med Nemčijo in zavezniki. Rekel je: "Zdaj ni več na razpolago nemških življenj, ki bi se jih moglo žrtvovati za fantastične načrte. Ljudstvo doma in na frontah pravi, da je dovolj krvoprelitja. Ako se vojna še naprej vršila, bo to zločin. Človečanstvo zahteva, da se ljudje med seboj razumemo."

Tudi nemško časopisje se na vso moč zavzema za mir; zlasti "Vossische Zeitung", "Berliner Gazette" in drugi večji listi.

Mehiška nota.

Carranza zahteva v svoji noti pojasnila oziroma odpoklicanje ameriških čet. — Gibanje Mehikancev na meji.

Washington, D. C., 31. maja. — Včerajšnje poročilo, da je Carranza zahteval svojo noto nazaj, ni odgovarjalo resnici.

Mehiški poslanik Eliseo Arredondo je danes dostavil noto državnemu departmentu, katero je Carranza poslal po posebnem poslancu.

Carranza v noti prav odločno zahteva, da Združene države odpokličejo svoje čete, poleg tega pa izraža voljo, da je mehiška vlada pripravljena se še tozadevno diplomatičnim potom pogajati, v slučaju, da bi Združene države ne hotele takoj ugoditi.

Pravi ,da so ameriške čete v Mehiki brez vsakega pomena, ker Villova tolpa je že tako ali tako čisto razkropljena.

Mehiška "de facto" vlada odločno zahteva, da ji vlada Združenih držav že enkrat razloži kakšen namen in pomen imajo Pershingove čete.

Carranzova vlada tudi protestira, ker se obnaša vlada v Washingtonu s takim nezaupanjem napram nji. Protestira proti temu, ker je vlada Združenih držav dala prepoved in izvoz municije in orožja.

Vladni uradniki se niso hoteli tozadevno nič izraziti. — Noto bodo jutri predložili predsedniku Wilsonu.

El Paso, Tex., 31. maja. — Mehiške čete, nekako tri tisoč po številu, so zapustile svoje prvotne postojanke in se približale meji.

To je obmejno prebivalstvo zelo razburilo.

Sem je pa došla še neka neuradna vest, da je general Obregon, mehiški vojni minister, pozval pod orožje vse vojaščine sposobne Mehikance.

Mehiški konzul v El Paso je nabil oglas, v katerem poziva mehiške državljane, da se pripravijo.

Rooseveltova kampanja.

V St. Louisu se je zelo trpko izrazil o Zvezi nemških Amerikancev. Wall Street zanj.

St. Louis, 31. maja. — Kolonel Roosevelt je danes tu končal svojo kampanjo po Zahodu. V svojih govorih je neusmiljeno udrihal po svojih nasprotnikih. — Zlasti po predsedniku Wilsonu ter Fordu in Bryanu.

Zadel je tudi struno nemških Amerikancev. Zgražal se je nad takozvano Zvezo nemških Amerikancev, ter pripomnil, da on ne nasprotuje samo nemškim Zvezam v Ameriki, temveč tudi angleškim, ali kakim drugim, katerih namen bi bil kaj drugega kot amerikanizem. Nemške Amerikance, ki spadaj k tej Zvezi je imenoval izdajalce.

Pri napadu na predsednika Wilsona je rekel ,da bi morale Združene države braniti Belgijo, ko so jo Nemci napadli.

Poslušalci so mu zelo aplavdirali, zlasti ko je udrihal po Nemcih, celo ljudje nemške krvi so mu pritrjevali.

Svoj govor je končal: "To jesen bo ameriško ljudstvo izvolilo ameriškega predsednika, ne pa kakega privrženca nemškega cesarja".

Avstrijska nota.

Washington, D. C., 31. maja. — Državni department je dobil danes od ameriškega poslaništva v Parizu poročilo, da se nahaja na potu po pošti avstrijska nota. — Nota se tiče vojevanja s podmorskimi čolni. — Avstrija navaja več slučajev, v katerih so zavezniški čolni potopili avstrijske ladje na nepostaven način.

Uradniki državnega departmenta so izjavili, da ako ni bilo na dotičnih parnikih ameriških državljanov, vlada Združenih držav ne bo ukrenila tozadevno nikakega koraka.

Izpred Verduna.

Boji neprenehoma divjajo, ne da bi bilo opaziti na kateri strani kak večji uspeh. — En miljon Nemcev pred Verdunom.

London, Anglija, 31. maja. — Francosko uradno poročilo se glasi, da so se vršili na zahodnem bregu reke Meuse grozni boji, v katerih so Francozi izgubili nekoliko ozemlja. Infanterijski boji so divjali od La Mort Homme do vzhodnega bregu Meuse. Francosko poročilo pripozna, da so njihoče čete morale zapustiti prvo črto strelskih jarkov.

Večerno poročilo francoskega vojnega urada se pa glasi, da so vzeli Nemcem več postojank jugozahodno od La Mort Homme in okoli ujeli 250 mož, pet častnikov in zaplenili sedem strojnih pušk.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — Nemško uradno poročilo se glasi, da so bili Nemci na zahodnem bregu Meuse uspešni in da so osvojili oni del vasi Cumieres, katerega so Francozi nedavno zopet zavzeli. Nemški vojaki so ujeli okoli sto Francozov. — V pondeljek so zaplenili en težki top, osemnajst strojnih pušk in več municije.

London, Anglija, 31. maja. — Angleško uradno poročilo se glasi: Vkljub slabemu vremenu so naši zrakoplovci vseeno imeli velike uspehe. Preteklo noč je sovražnik bombardiral naše postojanke pri Fricourtu, severno in južno od Neuve Chapelle in vzhodno od Laventie. Bombardiranje je trajalo dvajset minut, toda sovražnik je moral nazadnje utihniti, ker smo mu napad vrnili še s hujšim ognjem.

Pariz, Francija, 31. maja. — Nemci so zadnji čas dobili velikanska ojačenja, ker hočejo Verdun za vsako ceno osvojiti. — Nekateri vojaški izvedenci domnevajo, da mora biti na zahodnem bojišču najmanj en miljon Nemcev. — Izgube Nemcev so velikanske. Vsako ped zemlje morajo plačati s tisočimi življenji. Tudi izgube francoskih čet so grozne, toda se ne morejo še od daleč primerjati z nemškimi.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 miljonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom, ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslob osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	130....	18.85
15....	2.35	140....	20.30
20....	3.05	150....	21.75
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.65
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
100....	14.50	900....	130.50
110....	15.95	1000....	142.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Grof Tisza pravi, da so zavezniki vsega krivi.

PO NJEGOVEM MNENJU BI BIL MIR LAHKO ŽE ZDAVNAJ, ČE BI NE BILI ZAVEZNIKI ODLOČNO PROTI TEMU. — ANGLEŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE IZJAVIL, DA MIR ŠE NE BO TAKO KMALO SKLENJEN. — KAJ MISLI TISZA O RAZNIH PREDLOGIH. — NEMCI SO PROTI WILSONU. — ZNAČILNA BRZOJAVKA PREDSEDNIKU WILSONU. — MIROVNA KONFERENCA.

Budimpešta, Ogrsko, 31. maja. — Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Toliko časa, dokler bodo vodilni krogi Francije in Anglije mislili kot govorijo, ni nobenega upanja, da bi se sklenil mir.

Te besede se tičejo v prvi vrsti izjave angleškega ministrskega predsednika Asquitha in predsednika francoske republike Poincareja.

— Umevno je, — je nadaljeval grof — da bodo Zdr. države posredovale. To posredovanje se bo začelo šele tedaj, ko bosta obe stranki pripravljeni skleniti mir. Zaenkrat ni o tem niti govora. Kdor bi se prvi uklonil oziroma, kdor bi se prvi začel pogajati in staviti predloge, oni bi bil na slabšem.

Po mojem mnenju je doba miru še precej daleč.

Pred kratkim je podal nemški državni kancelar par precej značilnih izjav. Nemški državni kancelar je povedal celemu svetu, da hoče Nemčija skleniti mir, ker ve, da imajo isto željo vse bojujoče se države. Škoda, da ne pride ljudstvo do besede. Zdaj govorijo v njegovem imenu samo diplomati, ki niso še nikdar okusili trpljenja in ne vedo oziroma nočejo vedeti, kako hrepene vse bojujoče se države po miru.

Mirovna pogajanja se bodo tedaj začela, ko bodo voditelji zaveznikov razjasnili ljudstvu vojni položaj in ko bodo prevzeli nase del odgovornosti.

S tem še ni rečeno, da je moj namen govoriti o miru.

Mi se branimo in se bomo toliko časa borili, dokler ne bomo dobili dovolj koncesij, da bomo v bodoče varni.

Ko se je začela vojna, so izjavili zavezniki, da ne bo prej končana, dokler ne bomo mi popolnoma poraženi in dokler ne bodo naše dežele razdeljene. Mi nismo nikdar govorili o naših namenih in naš namen ni bil uničiti druge narode. —

Ko je časnikarski poročevalec vprašal, kaj bo s predlogi predsednika Wilsona in svetovno konferenco, je odvrnil grof Tisza:

— To vprašanje je veliko lažje staviti kot pa odgovoriti nanj. Dolžnost vsakega posameznika je delovati na to, da bo sklenjen trajen mir in da bo sklenjen prejkomogoče. Sedanja vojna je največja nesreča za človeški rod in za človeško pridnost. Ta vojna je strašna in bo imela tisočkrat slabše posledice, kot so je imele Napoleonove vojne.

London, Anglija, 31. maja. — Liberalec Sir A. Markham je vprašal danes v poslanski zbornici, kako bo z mirom. Ministrski predsednik Asquith mu je odvrnil, da Nemčija noče sprejeti pogojev, ki bi zasigurali zaveznikem trajen mir. Nemški državni kancelar je baje izjavil, da so pogoji zaveznikov nespremljivi ter da ne vsebujejo niti ene točke, s katero bi bila Nemčija zadovoljna. Značilno je, da ni ministrski predsednik niti enkrat omenil, da mora biti prej Nemčija uničena, predno se bo sklenil mir.

Haag, Nizozemko, 31. maja. — Meseca oktobra leta 1914 se je vstanovilo tukaj "Nizozemsko protivojno društvo".

Predsednik društva je poslal včeraj predsedniku Wilsonu sledečo brzojavko:

— Z ozirom na vaš govor, ki ste ga imeli pri seji "Lige za izsiljenje miru", se predrznem vprašati vas, če bi hoteli delovati na to, da bi se prejkomogoče sestali delegati nevtralnih držav in začeli razpravljati o bodočem miru.

Mirovna konferenca se bo najbrže vršila v Haagu.

Berlin, Nemčija, 31. maja. — V današnjem zasedanju državnega zbora je rekel liberalni poslanec dr. Streseman, da predsednik Wilson nikakor ne bo nastopil kot posredovalec med bojujočimi se državami.

— Predsednik Wilson ne sme igrati ulogo posredovalca, — je izjavil poslanec, — ker je največ pripomogel našim sovražnikom, da se še vedno lahko bojujejo. On ni niti poskušal izrabiti svojega ogromnega upliva, da bi dobivala Nemčija iz Amerike razna živila in druge potrebščine.

On je vedno dvigal roko proti nam in je stal vedno odločno na strani naših sovražnikov.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
„ pol leta	1.50
„ celo leto za mesto New York	4.00
„ pol leta za mesto New York	2.00
„ Evropo za vse leto	4.50
„ „ „ pol leta	2.55
„ „ „ četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Ameriška prosperiteta.

Zadnji obračuni kontrolnega urada za premoženje kažejo, da je v bankah Združenih državah za $3,000,000,000 več premoženja kot v vseh bankah Anglije, Francije, Nemčije, Rusije, Nizozemske, Švice in Japonske skupaj.

Nek trgovski ekspert je rekel: "Še nikdar poprej ni toliko ljudi nosilo svilnate nogavice, svilnato spodnjo obleko in opažati je tudi druge pojave, katerih poprej v najboljših časih ni bilo."

Urednik nekega financijelnega lista je pa v svojem članku napisal sledeči stavek: "Svetovno igro smo mi dobili; da se bo mogla igra nadaljevati, bomo morali svojim soigralcem posoditi."

Kako je do te prosperitete došlo in kdo jo čuti?

Vsak, kdor je zadnje in to leto zasledoval ameriško industrijo in trgovino, ve, da je jeklarska industrija danes na najvišji stopnji. Odkar je v Evropi vojna, se je izkopalo in razpečalo 40 miljonov ton železa. Prodajalo se ga je za tako ceno kot še nikoli poprej.

Od meseca marca 1915 do zdaj so vloge narodnih bank v Združenih državah narasle za 2,198 miljonov in še vedno naraščajo za $200,000,000 vsak mesec.

Ameriški podjetniki baje plačajo letos za štiri petine več plače kot prejšnja leta.

Brezposelnih oseb sploh ni, razven onih, ki nočejo delati.

Do marca 1916 so Združene države poslale v Evropo za 600 miljonov dolarjev samo vojnih potrebščin, kot municije in orožja. Do konca tega leta bo eksport tega blaga gotovo dosegel biljon dolarjev. Povprečno vsak teden se odpošlje zavezniškim državam za kake $18,000,000 streljiva in orožja.

Vsled velikanskih "vojnih naročil" je treba tudi veliko več železniških zvez in vozov. Letos so železniške družbe v enem samem mesecu naročile več železniških voz in tračnic kot v celem letu 1913.

Na neverjetno visoko stopnjo je prišla tudi avtomobilska industrija. Vojskujoče se države kupijo toliko avtomobilov, kolikor jih imajo tu oziroma kolikor jih morejo izdelati. Poleg tega pa zdaj tudi domačini zelo kupujejo avtomobile. Več avtomobilskih podjetij je zavrnilo velikanska naročila agentov evropskih držav, ker imajo polovico preveč domačih naročil.

Vprašanje nastane: Ali bi bila ameriška industrija in ta toliko opevana prosperiteta kaj prizadeta, ako bi danes nastal v Evropi mir?

Na to vprašanje se zdaj sicer ne more še z gotovostjo odgovoriti, vendar gotovo je, da bo jeklarska in municijska industrija nazadovala.

Na tisoče delavcev bodo podjetja te vrste gotovo odslovila, toda brez dela jim najbrže ne bo treba ostati, kajti po vojni se bodo Združenim državam brez dvoma odprla nova pota za trgovino.

Skoro opravičeno je domnevanje, da bo delavcev tudi po vojni zelo primanjkovalo; najbrže še bolj kot zdaj.

Petindvajset odstotkov današnjega delavstva bo šlo po vojni popolnoma v Evropo. Najmanj dvajset let bo priseljevanje v Ameriko popolnoma izostalo, kajti evropske države svojim ljudem ne bodo dovolile izseljevati se. Ako bodo Združene države upeljale kako bolj splošno vojaško službo, bo to imelo tudi velik upliv na "delavski trg".

Velikanske so svote denarja, ki so prišle zadnjih petnajst mesecev v Združene države, toda prosperiteta se skoro ne pozna drugje kot v tem, da ni več nezaposlenih in pa da so si nekatera že prej miljonska podjetja nagrabila še večje kupe premoženja. Največje dobičke so imele družbe, ki lastujejo različne kovinske rudnike.

Železniške družbe so sicer imele lepe dobičke, toda mislilo bi se, da bi morali biti večji. Vodstvo neke jugozahodne železniške družbe poroča, da so morali letos plačati za neko gotovo množino materijala, namreč vozov, tračnic, žic i. dr., $5,091,000, medtem ko so za isto množino materijala leta 1915. plačali le $3,314,000.

Zdaj stane družbe, ki grade ladje, vsaka tona (namreč vsaka ladja tehta toliko in toliko ton) $155, medtem ko je bilo pred vojno mogoče zgraditi ladjo po $90 tono.

Amerikanci zdaj kljub tako visoki ceni na vso moč hitro grade ladje, kajti rajše zdaj še enkrat dražjo plačajo parnike, kot pa da bi po vojni vsled pomanjkanja ladij trpela njihova trgovina z inozemstvom.

Torej tudi različna podjetja nimajo posebnih dobičkov, ker gotove družbe, zlasti jeklarske svoje surovo blago vedno dražijo in dražijo. Cena surovemu železu je poskočila za 55 odstotkov, jeklu za 150%, bakru za 115%, svincu za 100%, dotičnim tvarinam pa, iz katerih se izdeluje streljivo, za od 300 do 700 odstotkov.

Izmed vseh pa najmanj občuti to prosperiteto delavstvo. Res je, da so plače za 15 do 35 odstotkov višje, toda zdaj se je pa tudi življenje podražilo za skoro 30%. To pa tudi vsled velikega izvoza blaga.

Tako je ubogi delavec vedno tam, kjer je bil. Ako ima malo boljšo plačo, mora pa za življenske potrebščine toliko več potrošiti.

Dopisi.

New York, N. Y. — Slavnim newyorškim društvom in občinstvu naznanjam, da bo naše društvo sv. Ane štev. 105 K. S. K. J. priredilo svojo slavnost ob priliki desetletnice društvenega obstoja dne 25. novembra. — Mary Kompare, tajnica.

New York, N. Y. — V soboto dne 3. junija se vrši v Sokolovni na 72. cesti med Ave. A in East End Ave. koncert "Slavca". Po koncertu je gledališčna predstava. Na vsporedu je kita pestrih slovanskih skladb, za vsako pa sledi kot prijeten prikladek naša divna slovenska narodna pesem. Koncert se pričenja z nastopom jugoslovanskega tamburaškega zbora. Sviral bo kot prvo točko: "Farkašev venec jugoslovanskih narodnih pesmi"! Pesmi "V hribih s dela dan", "Soča voda je šumela", "Hrvatskoj", "Sinoči sem na vasi bil" in "Sextet iz Lucia di Lammermoor" tvorijo prvi del koncertnega vsporeda. V drugem delu nastopi zopet jugoslovanski tamburaški zbor, svira: 'Triglav', valček. In pesmi: "Nazaj v planinski raj", "Slavec milo je naglašal", poje mešan zbor "Slavca", "Bog in strah", "Kdo bo listje grabu", "Svoboda", poje moški zbor 'Slavca", "Memories", poje baritonist g. Ivan Ribič, spremlja ga Miss P. Ribich, in "Good night, Good night", quintete, pojejo: Miss Finy pl. Roesiger, Miss Mimi Rems in gospodje: Ivan Čargonja, Josip Rems in Ivan Adamič. — S tem je koncertni vspored končan. Prvikrat v zgodovini Slavčevi se je spomnilo i božice Thalije kar se je seveda lahko zgodilo, če se nam je posrečilo pridobiti tako izvrstno moč v gospej Augusti Danilovi. Domovina je izgubila mnogo z njo in "Slavec" se ponosi, da je gospa — prvikrat tu, ponudila baš "Slavcu" svoje sile! — Gluma "Kdor se poslednji smeje" ni sicer bogve kako klasično delo, kjer bi mogel igralec ali igralka pokazati svojo umetnost, vendar pa i ta enodejanka zahteva od igralca mnogo, predvsem pa izborne mimike. In te je seveda pri igralkah naših mnogo! Pointa igre? Že napis sam nam jo odkriva isto. Mlada vdova se norčuje iz namenjenega ji ženina, ki je slučajno tudi njen bližnji sorodnik. Baron se prelevi začasno v fotografa, za promeni tudi malo znori, konec vseh koncev je pa vedno eriisti, da mu mlada vdova pade okrog vratu — takrat je že davno preveč norel, ali pa je popolnoma (opomba pisca) — in poljub je zvezal dva — srca! In smejal se je grašček — poslednji. Čudno, da je i v življenju tako, da se gospodje stvarstva večinoma smejejo — poslednji, — a pa saj to ne spada k stvari. — Uloge so v dobrih rokah in pričakovati smemo najboljšega uspeha! Po koncertu in predstavi je ples in splošna zabava. — Pevci "Slavca" se zavedajo svoje dolžnosti in ko bi jih naša greater-newyorška Slovenija ob večerih vsaj tako izza kulis gledala in z obžalovanjem 'seveda' opazila, kako se i pevovodja tudi v znoju "čednega" svojega obraza, da, takrat bi pripoznala trud oralcev narodne njive in "unisono" zaključila: "Tja, h koncertu moramo vsi, vsi brez izjeme!" — Vstopnina pri nas Slovencih sploh nobene uloge ne igra, ker kavalirjev menda nikjer ni takih razen pri Slovencih. In simpatije do društva? Deljene so, a ne bi smele biti! Slovenska pesem bodi most, na katerega moramo vsi in v sredini njegovi se najdemo in združimo! Do tega priti — mora. — A o tem o svojem času — dalje. — Tudi daljava do dvorane se je kritikovala. Da, a žal, da so to le puhle fraze. Kdor nosi v grudih pristno slovensko srce, kdor ve ceniti trud in silno požrtvovalnost pevcev (vaje so namreč ob takih važnih prilikah dvakrat na teden), ta se obotavljal ne bode! In da tudi gledališčna predstava zahteva mnogih osebnih žrtev, menda vsako ve! Ne preostaja torej nič drugega, kakor položiti novo žrtev na oltar domovine in ko se bodemo 3. junija v elegantni Sokolovni — seveda točno ob ½9 uri drug drugega pozdravili, da, takrat nam bo rekla zavest naša, da slovenska pesem cvete, raste, živi....

"Slavec".

Moon Run, Pa. — Tukaj nas je precej Slovencev, toda zdaj malo nas vsi stavkamo, ki smo bili zaposleni v Pittsburgh Coal Co. premogorovih. Štrajkamo zato, ker nismo zadovoljni s kontraktom, ki so ga delavski zastopniki odobrili pri zadnjem posvetovanju v New Yorku. Ta kontrakt vsebuje, kot sem slišal, take postave, da ima vsak boss pravico delavca za vsako najmanjšo stvarico spoditi, oziroma bi moral plačati od 50¢ do $3 kazni. Takih razmer najstarejši tukajšnji delavci ne pomnijo, vsaj kazni še niso plačevali. Nadalje je kompanija podražila stanovanja in premog za pet oziroma deset odstotkov. Ko so se delavski voditelji posvetovali z zastopniki družb, so nas silili, da naj delamo naprej in počakamo, da bodo dosegli sporazum. Mi smo delali in delali, ne da bi vedeli, kaj bodo ukrenili. Ko je prišel prvi dan plačila, smo pa videli, da so v nekaterih premogorovih dobili povišane plače, ponekod ne, v nekaterih krajih so pa še celo odtegnili. Zato smo bili primorani, da smo pričeli s stavko. Torej delavske razmere so nadvse slabe. Pozdrav vsem stavkarjem širom Amerike! — Stavkar.

White Valley, Pa. — Tukaj nas je približno 35 slovenskih družin in nekaj samcev, mogoče nas je vseh skupaj kake 200 do 300 Slovencev, ne pa toliko kot je nek dopisnik v nekem drugem časopisu pred par dnevi poročal. Ni nas sicer veliko, toda ako bi bili malo bolj složni, bi lahko kaj več dosegli, posebno kar se tiče Slovenskega doma. — Članom društva sv. Barbare št. 86 naznanjam, da se bo vršila seja dne 4. junija. Prosim, da se vsi člani udeleže seje, ker je več važnega na dnevnem redu, kajti to je polletna seja. — Delamo zdaj še dosti dobro, toda izgleda, da tako ne bo dolgo ostalo. Pozdrav! — Jurij Petrič, S. R. 1, Box 125, Export, Pa.

Boswell, Pa. — Nikdo se ne oglasi iz naše naselbine. Zato sem se jaz odločil, da nakratko opišem naše razmere. Delamo vsak dan, toda zaslužek ni poseben, to je odvisno od delavca in prostora. Slovencev nas je tukaj malo in se jako dobro razumemo. Podpornih društev nimamo, ker nas je premalo; zavarovani smo pa pri društvih v drugih naselbinah. Ustanovili smo si pa pečlarski klub, ki prav dobro napreduje. Slovenska dekleta, pozor! Pozdrav vsem Slovencem, posebno pa še Slovenkam! — Blaž Jež, predsednik kluba.

Kadar kupite Uneeda Biscuit, ste zadovoljni, ker veste, da ste prejeli ono kaj ste zahtevali — soda krakerji so vedno sveži kot iz peči, krhki, čisti, okusni in redilni.

Uneeda Biscuit so vedno enaki v kakovosti in aromi to so soda krakerji na katere se lahko zaneseš. — Zato, ker so Uneeda Biscuit izvanredni soda krakerji zaviti na izvanreden način.

Pet centov povsod v zavitku, v katerem ne morejo postati vlažni.

NATIONAL BISCUIT COMPANY

Gerardov atašej na potu v Ameriko.

London, Anglija, 31. maja. — Londonska "Daily Mail" je dobila iz Haaga sledeče poročilo:

Lithgow Osborne, eden izmed atašej ameriškega poslaništva v Berlinu, je na potu v Anglijo, odkoder bo potem odpotoval v Zdr. države. Domneva se, da nese važne dokumente, tikajoče se miru.

Roosevelt "napaden".

Na "Spominski dan" se je bivši predsednik Teddy Roosevelt mudil v Kansas City-ju, Mo., kjer se je udeležil parade. — Ko je po končani paradi hotel vstopiti v svoj avtomobil, mu je zastavil pot nek opit mož in ga hotel zabosti, toda nek član Rooseveltove družbe je to še pravočasno preprečil s tem, da je napadalca zagrabil za roko, v kateri je držal nož.

Juanšikaj zastrupljen.

San Francisco, Cal., 31. maja. Juanšikaj, predsednik kitajske republike, je bil zastrupljen in se nahaja v zelo opasnem stanju. Tako poročajo sem iz Šanghaija, kjer se nahaja glavni stan Zveze kitajskih republikancev.

Neko poročilo iz Pekinga se glasi, da je predsednik zelo bolan, toda ne omenja kako bolezen ima.

Rooseveltova popularnost na Wall Streetu.

Včeraj se je več bankirjev in drugih kapitalistov na Wall Str. izrazilo, da so za to, da Teddy Roosevelt kandidira za republikanskega predsednika. To pa zlasti radi tega, ker je Roosevelt unet apostol "preparedness" gibanja.

Frank V. Vanderlip, predsednik newyorške National City Bank in American International Corp., je izjavil, da bo on z vsemi silami podpiral Roosevelta.

Tako tudi drugi.

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobiti vedno pri:
IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
Pišite po cenik.

Strah pred operacijo

je marsikoga že napotil od naših zaslovelih zdravil, da jih je poskusil predno je šel na operacijo. In kakor čudežno se je zgodilo, da si je z našimi zdravili prihranil nevarno operacijo, bolečine in velike stroške. Imamo zahvalna pisma, ki pričajo o tem jasno kot beli dan, notarsko zaprisežena. Ker smo prepričani o čudežno zdravilni moči naših zdravil, jih našim rojakom iskreno priporočamo. Posebno vsem tistim, ki trpe na kroničnih boleznih. Bodisi revmatizmu, splošnih boleznih, oslabelosti, želodčnih, mehurnih ali ledičnih boleznih itd.

Naslovite vsa pisma na:

J. F. DOLENC,
P. O. Box 819, Milwaukee, Wis.

Zasedanje dume.

Petrograd, Rusija, 31. maja. — Te dni se je pričelo zasedanje ruske dume. Ob tej priliki bodo proslavili desetletnico odkar se je ruska duma prvič sestala. — Razpravljali bodo o bodočih načrtih, s pomočjo katerih bodo prišli preje do končne zmage. — Ko se je car pojavil v dumi, ga je vse navdušeno pozdravljalo. — Na galeriji je sedel tudi ameriški poslanik David R. Francis.

MOJE PREPRIČANJE.

Človek, ki nikomu ne zaupa, kakor samemu sebi, ve vedno povedati, kako je ta ali oni človek nepošten. Zakaj? Zato, ker tak človek sodi druge po samem sebi. Kadar torej nameravate kupiti hišo in naletite na takega človeka, ki vam pripoveduje, kako je eden ali drugi prodajalec krivičen, in če pri tem sebe niti ne omeni, vprašajte ga in si dobro zapomnite, kaj bo rekel o meni, potem pa ga pripeljite v moj urad ali v moje stanovanje, da obračunamo z njim v pričo vas

JOSEPH ZAJEC
1378 E. 49th St. Cleveland, Ohio.
Tel. Central 6494 R

ZAHVALA.

Podpisani se iskreno zahvaljujem društvu sv. Jožefa št. 12 J. S. K. J. v Pittsburghu, Pa., in društvu št. 55 S. S. P. Z. v Broughtonu, Pa., za točno izplačevanje bolniške podpore. Že deset mesecev sem bolan na revmatizmu in vedno me točno podpirata. Zato rojakom priporočam slovenske Jednote in Zveze.

Anton Mrlak,
Box 123, Broughton, Pa.

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
za revmatične bolečine, okorelost in negibčnost sklepov in mišic.
Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. —
25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York, N. Y.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. G. — Hvala za Vaše pismo. Tvarino porabimo v enem prihodnjih člankov. Drugo je vse v popolnem redu.

J. G., Lorain, O. — Iz New Yorka do Massene, N. Y., je po železnici 160 milj. Massena se ne nahaja ob morju, pač pa je v bližini St. Lawrence reke.

Mrs. M. C. H., Pittsburgh, Pa. — Novic iz stare domovine zato ne priobčamo, ker jih ne dobimo, kajti vsa poročila in časopise, ki jih dobivamo po pošti iz stare domovine, nam zaplenijo oziroma zadržijo Angleži. Ako bi po vojni izšel skupen seznam vseh slovenskih vojakov, ki so padli v sedajni vojni, nam ni znano. — Glede oglasov Vam bomo odgovorili pismeno.

VABILO
na
ŠESTI LETNI PIKNIK,
katerega priredi
slovensko podporno društvo
"BRATSKA ZVEZA"
štev. 140 S. N. P. Jednote
v Brooklynu, N. Y.,
v nedeljo 11. junija 1916
v prostorih
"Hotel zum grünen Wald",
vogal Columbus Ave. in Elm St.,
Maspeth, L. I.
Začetek ob 1. uri popoldan.
Vstopnina 10¢.

Cenjenim gostom bo na razpolago srečolov, kegljanje za dobitke $10, $5 in $3. Za vsestransko zabavo in dobro pijačo bo skrbel odbor.

Tempotom vabimo najvljudneje vsa sosednja društva ter ostale rojake in rojakinje iz Brooklyna in New Yorka, da se izleta polnoštevilno udeleže.

Z odličnim spoštovanjem in bratskim pozdravom Odbor.

Opomba: Tja se pride, če se vzame na Brooklyn Bridge Flushing Ave. karo, na Williamsburg Bridge Grand St. karo, na 34. cesti pa Ferry in Lutheran Cemetary karo, katere vozijo vse na Maspeth; izstopiti je treba en blok pred stojnico in na levo je Columbus Ave. ter se pride naravnost v park.

Na veselo svidenje 11. junija!

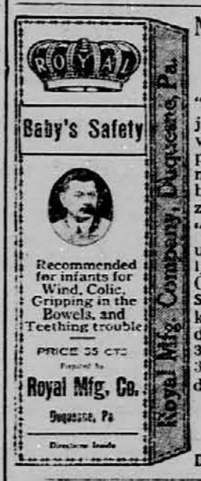

Ne pustite svoje dete jokati in trpeti

"BABY SAFETY" je najboljše zdravilo za otroke, zoper vetrove, riganje in krče v trebuhu in nadlego z zobmi

"BABY SAFETY" ustavi jok in trpljenje.

Originalni 'BABY'S SAFETY' v škatljah, katero tu poleg vidite naslikano, za 35c., ali pa pošljite 35c. znamk na sledeči naslov:

Royal Mfg. Co.
Box 430
Duquesne, Penna

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim

Cena za "BRINJEVEC je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in	$3.00
Slivovitz per gal.	$2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj	$ 9.00
Slivovitz zaboj	$13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj	$11.00

Rudeča Ohio vina per gal.	55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal.	75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Kupite vse svoje potrebščine pri
ROSENBAUM'S
v PITTSBURGH-U, PA.

V našem slavnem
Bargain Basementu
dobite vse kar potrebujete poceni, da prihranite denar.

Prav izvanredna razprodaja od
2,640 ŽENSKIH IN DEKLEŠKIH MIDDY BLUZ!

$1.00 do $1.25	$1.50 do $1.95	$2.00 do $3.00
MIDDY BLUZE	MIDDY BLUZE	MIDDY BLUZE
49c.	79c.	95c

Točno kupovanje — odločnost — in koncesije nas omogočijo narediti tako nizke cene. Izdelane so iz težke pisane bombaževine, kotenine in platna. Všteto je 600 vzorcev iz izložbe. Otročje mere od 6 do 14 let. Ženske mere od 34do 40 čez prsa.
Na prodaj v pritličju za bargain.

$3.00 ŠPORTNI KLOBUKI ZA ŽENE IN DEKLETA $1.48
Klobuki s prosojnimi kapami ali okraji, okrašeni iz Milan Hemp. Pravi klobuk za izlete.
(Dobe se v pritličju.)

NOVA KRILA, ki se jih lahko pere.
VELIKA RAZPRODAJA!
Omislite si eno tako krilo za nedeljo!
Tisoče jih je v meri za žene in dekleta.
Honey Comb, Waffle Cloth, Pique, Awning Stripes, Loose Belts, Vsakovrstni pasovi. **95c.** Gabardine, Linene, Neat Checks, Patch Pockets. (V pritličju.)

Pri nas imamo oddelek, kjer se lahko pogovorite v svojem jeziku.

THE ROSENBAUM CO.
LIBERTY SIXTH AND PENN
Green Trading Stamps in Addition to Best Values

Kratka zgodovina naše nove domovine.

VOJNA ZA TRGOVSKO NEODVISNOST.

Združene države so na vso moč hitele s pripravljanjem in ljudje so Angleže z vsakim dnem bolj črtili in se navduševali za vojno.

Vojna se je pričela; federalisti so jo imenovali "Madisonovo vojno", drugi so jo pa nazivali "vojno za trgovsko neodvisnost."

Na ameriško-kanadsko mejo so postavili tri armade, ki so bile vsako minuto pripravljene, da vdrejo v Kanado.

Ena armada, pod poveljstvom Hullona, governerja ozemlja, ki je zdaj Michigan, je imela nalogo prekoračiti reko pri Detroitu in prodirati proti vzhodu v Kanado.

Druga armada, pod poveljstvom generala Van Rensselaera, je imela prekočiti reko Niagaro, zavzeti Queenstown in se pridružiti Hullu ter pozneje bi obe armadi skupaj zavzeli York (zdaj Toronto) in potem prodirali dalje proti vzhodu do Montreala.

Medčasno je pa tretja armada, pod vodstvom Dearborna, morala korakati ob jezeru Champlain in srečati Hulla in Van Rensselaera pred Montrealom.

Vse tri so pa imele potem nalogo zavzeti Montreal in Quebec ter popolnoma osvojiti Kanado.

Ta načrt se je popolnoma ponesrečil, ker Hulla so Angleži hitro prepodili iz Kanade. Njegova armada se je čisto udala v Detroitu. Van Rensselaer je bil poražen pri Queenstownu in se je moral radi tega vrniti. Dearbon pa sploh ni poskušal izpeljati svojega načrta in se je na newyorško-kanadski meji ustavil.

Tako je minilo leto 1812 brez da bi kaj dosegli.

Ljudje so bili vsled Hullovega poraza zelo razburjeni in zahtevali od vlade, da zbere novo armado in vzame Angležem Detroit.

Poveljstvo so izročili Williamu H. Harrisonu, ki je hitel z armado iz Cincinnati-ja skozi divje kraje v Ohio in v najhujši zimi prišel do jezera Erie. Generalu Winchestru, ki je bil podpoveljnik, je Harrison naročil, da spodi Angleže iz Frenchtowna, neke majhne vasi ob reki Raisin in leta 1813 (koncem januarja) je poskusil. Toda nasproti jim je pridrla velika angleška armada skupno z Indijanci, jih premagala, vjela in potem so jih Indijanci na najgroznejši način masakrirali.

Angleži so dobili zdaj pogum in pričeli prodirati v Ohio in napadli Amerikance, katere je vodil Harrison, pri trdnjavi Meigsu in se pozneje vrgli na trdnjavo Stephenson, kjer je bil major Croghan s 160 možmi in enim topom, ki je Angleže in Indijance, katerih je bila 320, premagal in zapodil.

Croghanov uspeh je potem Amerikance navdušil in so postali aktivni.

Cel ta čas je nek mornariški častnik, po imenu Oliver Hazard Perry, v Erie, Pa. gradil majhne ladje; zgradil jih je devet.

S to mornarico je septembra odplul in iskal sovražno mornarico. Našel jo je blizu Sandusky-a, Ohio. Napadel je angleške ladje in jih več potopil ter tri zaplenil; sam je izgubil le eno ladjo.

Perry-eva zmaga je imela dobre posledice. Zdaj je imel prosto Erie jezero in to je omogočilo, da so potem lahko Harrisonove čete prepeljali v Kanado.

Ob reki Thames je Harrison porazil Angleže in Indijance.

Te dve bitki sta prinesli nazaj vse izgubljeno ozemlje, ki so ga izgubili s Hullovim porazom.

Tudi na newyorški meji so bili leta 1813 Amerikanci aktivni. Enkrat so vdrli v Kanado in požgali mesto York, kar je bilo obsojanja vredno. Pozneje so jih enkrat pri Sacketts Harborju Angleži napadli, toda Amerikanci so napad odbili. Proti koncu leta so poslali proti Montrealu ekspedicijo, toda nje poveljniki so se že na potu skesali in se vrnili nazaj v severni del države New York.

Leta 1814 so postavili na čelo boljše poveljnike. In še pred zimo so Amerikanci, pod poveljstvom Jacoba Browna in Winfielda Scotta izvojevali dve zmagi; namreč pri Chippewa in Lundys Lane ter osvojili trdnjavo Erie. Toda Angleži so dobili ojačenja, zažgali Black Rock in Buffalo ter se tako revanžirali za York. Na Amerikance so celo tako pritiskali, da so morali zapustiti Kanado.

Kot vidimo je imela armada na suhem zelo malo, skoro nič uspehov. Veliko bolj se je pa odlikovala ameriška mornarica. Dobili so zmago za zmago; zajeli so veliko število angleških ladij in jih mnoge potopili.

Še nikdar dotedaj ni Anglija doživela toliko porazov na morju kot ravno v letih 1812 in 1813 v vojni z Združenimi državami. Angleži so bili vsled tega zelo razburjeni in so poslali v bližino obrežja Združenih držav vse lade, ki jih niso za druge namene neobhodno potrebovali in napovedali strogo blokado.

Z morja so osvojili Eastport (na otoku Moose) in Nantucket otok. Večji oddelki angleških čet so korakali proti Hampdenu in zažgali mesto Adams. Osvojili so vzhodno polovico Maine in pričeli bombardirati Connecticut.

Iz Bermude je prihajala večja angleška mornarica in armada, plula po Chesapeake zalivu, pristala in v Marylandu se je armada izkreala ter nato prodirala proti Washingtonu. Amerikanci so se jim na vso moč zoperstavljali, toda so morali pred veliko angleško premočjo podleči. Neke noči v avgustu 1814 so Angleži dosegli Washington, D. C. in vsa večja poslopja zažgali. Tedaj so Amerikanci dobili ojačenja in preprečili, da niso Angleži uničili še državna poslopja in predsednikovo hišo. Takrat so se pričeli Angleži na celi črti umikati proti Chesapeake zalivu.

Ko so enkrat pribežali v Chesapeake zaliv, so se vkrcali na ladje in se prepeljali v Baltimore, kjer so nočindan obstreljevali trdnjavo McHenry. Ker jo niso mogli zavzeti in ker so izgubili malone vse svoje poveljnike, so se prepeljali na Halifax.

Tisto armado so potem poslali v Jamaico, z namenom, da bo pomagala drugim angleškim armadam, ki mislijo napraviti največjo vojno ekspedicijo, ki jo je Anglija kdaj odredila. Imeli so na razpolago nad petdeset takrat najmodernejših ladij, tisoč topov in nekako 20,000 mož. Pripravljali so se celo leto 1814 in v novembru odpluli proti New Orleansu.

Ko je Madison zvedel za to novico, je dal Andrewu Jacksonu poveljstvo nad armado in mornarico, ki je imela braniti New Orleans.

Andrew Jackson je bil eden najbolj nenavadnih osebnostij v Združenih državah.

Jackson se je izvrstno utrdil in ko so ga Angleži napadli, jih je popolnoma premagal. Nikdar poprej še niso Angleži doživeli sličnega poraza. Imeli so 2036 mrtvih, Amerikancev je padlo pa le 71.

Po tej bitki so sklenili mir; toda, dva dni potem, ko je bil med vladama že sklenjen mir, se je pri Mobile zalivu vršila še huda bitka, v kateri je padlo zelo veliko Amerikancev in Angležev, kajti nikdo izmed "sovražnikov" ni vedel, da je vojna že končana. (Takrat, kot je znano, še niso imeli brzojava!) Združene države s to vojno sicer niso dosegle vsega, pač pa toliko, da jih je Anglija in vse druge države spoštovale jednakim drugim morskim silam.

Za ameriške mornarje, ki jih je Anglija s silo uvrstila v svojo armado, se ni nič ukrenilo. Ravnotako tudi za škodo, ki jo je Anglija napravila Združenim državam z zaplenjevanjem ladij in blaga, niso dobili nikakega povračila.

Zrakoplovi.

Zdaj, ko je nastopilo lepše spomladansko vreme, je veliko več bojev v zraku kot poprej. Zavezniški, kakor tudi nemški, zrakoplovci so imeli velike uspehe.

Kolikor je mogoče razvideti iz uradnih poročil angleške, francoske in nemške admiralitete, so Angleži spravili predzadnji teden na tla enajst nemških, Francozi šestnajst nemških in Nemci petnajst zavezniških zrakoplovov. Toraj so bili Nemci za davanajst strojev več na slabšem kot zavezniki.

Angleži so omenjeni teden poročali o treh nemških zračnih napadih na angleško ozemlje, Nemci so pa poročali, da so vrgli na šest francoskih postaj 210 bomb.

Zračni boji so se vršili tudi v Egiptu, Mezopotamiji in nad Solunom.

Iz Pariza poročajo, da so Francozi ravnokar dogotovili največji zrakoplov na svetu. Ta zrakoplov preleti v eni uri 213 kilometrov; drugih podrobnosti francoski vojni urad še ni izdal.

Poštena tatica.

Gospodinja: "Sram te bodi, Neža, šele teden dni si pri meni, pa si me že okradla!"

Begunci v Franciji.

V Franciji je 928,000, toraj skoro en miljon ljudi, ki jih je vojna pregnala iz njihovih domov, za katere zdaj krbi francoska vlada po najboljši moči. Nad polovico teh beguncev je izpod šestnajst let starih.

Največ je Francozov, namreč 762,000, ki so pribežali v notrajnost Francije iz različnih departmentov (okrajev), po katerih so divjale vojne grozovitosti. Po številu so na drugem mestu Belgijci, katerih je 143,000; iz Alzacije in Lotaringije jih je pribežalo 12,000; in 11,000 je Srbov.

Takoj v pričetku vojne je bežalo iz mest Maugeube, Verdun, Toul, Epinal in Belforta in okolice nekako 25,000 žensk, otrok in starcev, za katere je morala vlada preskrbeti domove kjersibodi.

Po bitki pri Charleroi-ju in po rapidnem prodiranju nemške armade je bežalo proti Parizu in naprej 115,000 Francozov in Belgijcev. In pričetkom septembra, 1914, ko se je bilo celo bati, da pade Pariz, so bežali tudi prebivalci v pariških predmestjih, skupno s tja se zateklimi begunci iz drugih krajev, naprej od Pariza.

Begunce so najprej nastanili v prazna poslopja, šole, vojašnice itd., toda, ker se je število beguncev danzadnem množilo, so oblasti sprevidele, da bodo morale kako drugače napraviti. Odredili so ukaz, da mora vsaka družina, ki ima prostor, sprejeti toliko in toliko beguncev, za katere bo plačevala država.

Bitka pri Marni je imela posledice, da je bilo vedno in vedno več beguncev; toliko jih je bilo, da jih že niso mogli prevažati z vozovi in vlaki, temveč celo z ladjami so jih morali odvažati iz vojne zone. Vozili so jih iz obmorskih mest Dunkirk, Calais in Boulogne v La Pallice, odkoder so jih potem odposlali v jugozahodne departmente.

Veliko francoskih žen in otrok je bežalo tudi v Nemčijo, katere so pa potem Nemci preko Švice poslali v Francijo.

Francoska vlada je določila denarno pomoč za vsakega odraščenega beguncа 25 centov in za vsakega otroka, izpod šestnajst let starega, pa deset centov na dan.

Ko so se begunci enkrat prilagodili v novih krajih in so pričeli delati, ter si tako zaslužili za večje potrebe, je bilo treba rešiti neko težko vprašanje: Ali more vlada odvzeti ubogi ženi, ki ima v vojni moža ali sina, tisto neznatno potporo?

To vprašanje je vlada izročila v rešitev vladam posameznih departmentov, ki so potem odredili, da bodo dobile podporo le one družine, ki si ne morejo zaslužiti za življenske potrebe. Onim pa, ki delajo, oziroma onim, ki bi lahko delali, pa nočejo, se ne bo dajalo nikake podpore.

Mnogi begunci zdaj več zaslužijo kot so kdaj poprej, kajti delavcev na vseh straneh zelo primanjkuje, zlasti dobro so plačani v municijskih tovarnah.

Posledice vojne.

Že odpočetku vojne se je v evropskih armadah pojavljalo mnogo slučajev blaznosti. V nekem francoskem časopisu čitamo zanimive podrobnosti o teh pojavih.

Glasom tega časopisa je prve tedne vojne v raznih armadah ponorelo veliko vojakov, zlasti častnikov; in so se domišljali, da so vojskovodje in generali, kot n. pr. Aleksander Veliki, Napoleon, Cezar in drugi.

Ko so se pričele biti večje bitke, so se taki slučaji pomnožili, podvojili in potrojili. V francoski armadi so se taki "vojskovodje" pojavili zlasti odkar se vrše boji okoli Verduna.

Danzadnem pridejo na dan ljudje z načrti, kako bi se vojno takoj vstavilo. Večina teh ljudi je popolnoma normalna v drugih naziranjih.

Nemški listi pišejo o enakih slučajih v Nemčiji. Med vojaki, pravijo ti časopisi, ki še niso bili v ognju, so pojavi začasne blaznosti številni.

V pričetku vojne so vozili Nemci z bojišč cele vlake poblaznelih vojakov.

Par dni počitka jih je zopet napravilo normalne in so ponavadi potem zelo hrabri in dobri vojaki.

Težke misli.

Ta teden so Amerikanci zopet enkrat na spodoben način praznovali velik narodni praznik, namreč "Spominski dan".

Amerikanci so se na ta dan spominjali junakov, ki so padli za prostot in neodvisnost njihove domovine.

Spominjali so se jih z blagim in hvaležnim spominom.

Ko je človek gledal zastave na poldrogu v znamenje žalovanja in stare, osivele in sključene veterane, ki so nosili na grobove svojih padlih tovarišev cvetlice, je nehote pomislil na našo domovino in narod, katerega sinovi so tudi padli, toda ne za interese svoje domovine, temveč v njeno škodo, mogoče celo v njeno pogubo.

Nehote se mora spomniti na stotisoče slovenskih frantov, ki zdaj že trohnijo v Galiciji, Srbiji in na drugih bojnih poljih.

Koliko slovenske krvi je preteklo za stvar, ki ne bo prinesla narodu in ne človeštvu nikakega dobička. Vse zastonj!

Misli mu pohite v domovino, ki je popolnoma razrukana; zlasti Primorje. Primorska mesta, — Gorica — vasi in trgi so porušeni.

Na tisoče slabotnih žena, otrok in starcev je bilo primorano zapustiti svoje domove in si poiskati zavetja pri tujcu.

Koliko vdov in sirot ima danes naš narod! Reveži so brez hiše; po vojni se boodo begunci vrnili domov, čakalo jih bo mogoče le še podrto zidovje in pepel.

Kaj jim bo preostajalo pričeti? Stradali bodo in še mučili, da si bodo mogli postaviti nov dom; pri tem pa pozabili, da Slovenci, da so ljudje.

Veliko je žrtvoval naš narod, skoro vse, ostali so le še osemnajstletni fantiči in štirideset do šestdesetletni možje, druge možke je že prej požrla vojna.

Toda zdelo se jim je, da je še premalo dal; — naj da še vse kar ima!

Nova ofenziva! Pravijo, da je že več desettisoč Avstrijcev padlo.

Hočejo spoditi Laha preko meje in nato naprej v notranjost. — Čemu?

Obsojali so Italijane, ker so dobili pohlep po avstrijskih pokrajinah. Zakaj hočejo zdaj sami osvojiti laško zemljo, kjer so res sami Italijani?

Italijani so zaduje mesece mirovali, da ni bilo skoro čuti o njih. Avstrijci bi lahko vedno držali svoje postojanke in lahko Lahe vsak dan zapodili preko meje. — Čemu prodirati v notranjost Italije in žrtvovati kakih 50,000 — nekateri pravijo, da so jih celo 100,000 —?

Pa kaj je to, 50,000 mož gori ali doli; saj so padli tako večina le Slovenci in Hrvati!

Naklepi Italijanov so bili črni, toda tudi naklepi drugih niso čisti. —

V prvih vrstah so bili vedno Slovenci; na gališkem bojišču so prvi padli slovenski vojaki, tako zopet na srbskem bojišču in zdaj na italijanskem. Zakaj se da ravno Slovencu vedno prednost, da pogine prvi?

Težke so zdaj naše misli, a še težji bodo pozneje naši spomini.

Ameriško ljudstvo slavi svoje padle junake, svet mu je spominnanje in moli, da bi ne bilo treba več takih junakov.

Slovensko ljudstvo ne bo slavilo junakov, kajti padli so v pogin naroda; ne bo mu svet spominnanje; proklinjalo bo one, ki so to povzročili; in prosilo bo, da bi jim nebo dalo junakov, ki bodo pripravljeni boriti se in pasti za lastno domovino.

Šest Amerikancev padlo v evropski vojni.

Ottawa, Kanada, 29. maja. — V zadnjem seznamku kanadskih izgub je opaziti šest imen Amerikancev. Padli so na francoskem bojišču.

V kanadski armadi se nahaja več sto državljanov Združenih držav.

Rad bi zvedel, kje se nahaja moj prijatelj JOHN GORNIK, podomače Ozmanov Janez iz vasi Cerovilog pri Št. Jerneju, Dolenjsko. Pred sedmimi leti sva bila skupaj na Claridge, Pa. Ker mi je sedanje njegovo bivanje neznano, prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo zna, kje se nahaja, da mi sporoči njegov naslov, ali naj se mi pa sam ogласi, ker poročati mu imam važno zadevo. — John Zagore, Box 136, Thomas, W. Va. (1,2,5—6)

Ameriška in nemška financa.

Pretekli pondeljek je angleška vlada naložila desetodstoten davek na dohodke, ki jih Angležem prinašajo ameriški vrednostni papirji.

S tem hoče angleška vlada svoje državljane prisiliti, da ameriške vrednostne papirje prodajo in kupijo angleške vladne bonde.

Dober "trick"!

Anglija je bila pred vojno in je še zdaj bogatejša kot Nemčija, toda, ako vojna še naprej par let traja, bo Anglija, kar se tiče denarja, preje izčrpana kot Nemčija.

Anglije vse svoje potrebščine kupi drugje, med tem ko Nemčija to ne more in je primorana se zadovoljiti z onim, kar more dobiti doma.

Nek ameriški financir je rekel: "Nemčija je podobna možu, ki se nahaja v zaprti sobi in ima polne žepe denarja, katerega potem razseje po sobi. Ko ima enkrat prazne žepe, pa denar pobere in prične zopet razsipati."

S tem misli povedati, da nemška vlada, ko je suha, razpiše posojilo. Posojeni denar potem razteši med svoje trgovce; in ko je zopet suha, zopet razpiše posojilo, itd.

Za smeh in kratek čas.

Tolažba.

Sodnik: "Rigelj, moje potrpežljivosti bo konec, če ne boste nehali pri kmetih krasti!"

Tat: "Potrpite nekoliko, gospod sodnik, pridem že še tudi k vam!"

Kakoršno drevo, tak sad.

Janez: "Kaj praviš, Jože, k temu, da je najin oče kmetijo zapravil?"

Jože: "Vesel bodi, da je nama to uslugo storil! Je pa nama ne bo treba zapraviti!"

V šoli.

Učitelj: "No, Janezek, ali mi znaš povedati, kako se imenuje tista prikazen, ki jo vidiš večkrat na prostem, če sije solnce in obenem pada dež?"

Učenec: "Dežnik!"

Izdajalec.

"Moj mož je bil tedaj zelo potrt, ko sem bila jaz na letovišču?"

"Veliko je sedel pri klavirju."

"Da, da, v godbi išče človek utehe v svoji žalosti!"

"Ne verjamem, gospa, ker on je igral vedno le vesele komade!"

Moder nauk.

Pisarniški ravnatelj pisarju: "Vi morate priti v pisarno kot zidar in iti iz nje kot minister!"

Pisar: "Kako naj to razumem?"

Ravnatelj: "Vi prihajate navadno prepozno, kakor minister, odhajate prezgodaj, kakor zidar; delajte v bodoče ravno narobe, pa bo prav!"

Zanesljivo sredstvo.

Gospod: "Vaše mazilo, ki naj bi sivim lasem dalo zopet naravno barvo, ni nič pomagalo!"

Lekarnar: "No, vam dam še močnejšo tinkturo; če pa ta ne pomaga, potem pa vaši lasje sploh niso nikoli imeli naravne barve!"

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda".

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 590 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

IŠČE SE

delavcev v strojarni. Stalno delo, dobra plača. Vsakojako delo od zunaj se plača $1.76, notri v yardu $1.87 do $1.98, na štrihanju $2.20, na greenfishen $2.38 in na zecen $2.18. Pripomniti se mora, da je tudi dosti extra dela, ki se ga pa lahko na več prostorih zgotovi med dnevnim delom in k temu tudi pripomore do lepega plačila. Katerega veseli priti sem, se lahko oglasi pismeno v angleškem, nemškem in slovenskem jeziku na sledeči naslov:

J. G. Hoffman Sons' Co.,
(31-5—2-6) Gormania, W. Va.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upravništvo ne uredništvo.

ŽENITNA PONUDBA.

Mladenič, star 28 let, se želi seznaniti s Slovenko v svrho ženitve. Stara mora biti 20 do 25 let in znati mora angleški jezik. Pošljite sliko s pismom na naslov:

John Derganec,
304 Napa Rd., Vallejo, Cal.

Rad bi izvedel za naslov svoje sestre MARIJE MIKULIČ, poročene ŠPRINGAR. Pred petimi mesci je bila nekje v Collinwoodu, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nje naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama javi bratu: Frank Mikulič, Vail Spur, Forest Lake, Mich. (31-5—2-6)

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PHONE 246

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND,

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Legenda o čudežnih očeh.

Ksaver Meško.

(Nadaljevanje).

— Po samotnih potih si hodil? Ali nisi imel nikogar, da bi hodil s teboj?

— Nikogar nisem imel, draga.

— In ljudje tam zunaj — toliko jih je, ali te ni ljubil nihče?

— Nihče. Sovražili so me, lažnivo so govorili o meni, ometavali so me z blatom in rezali so mi srce, da je krvavalo iz tisočerih ran.

— Revež!

Z ljubečo roko mi je pobožala bolno lice in vroče čelo.

Mehko mi je bilo pri srcu. Nič nisem hrepenel ta večer po oni čudodelni besedi, ki bi rešil z njo skrivnostno devo iz te otožne in samotne doline. Želel sem le, da bi smel ostati tudi jaz vso večnost tukaj v parku in vso večnost hoditi ob njej med vitkimi topoli in starimi kostanji in čudežnimi statuami iz indskih in japonskih pagod.

Vso večnost bi stopal ob njej in vso večnost bi ji gledal v čudežne oči, kakršnih ni nikjer več na svetu. In bil bi bogat, biseri, ki se krešejo iz njenih oči, bi me storili najbogatejšega na zemlji. Pomladansko toplo bi mi bilo neprenehoma pri srcu; ti plamteči solnci bi mi ogrevali srce in dušo venomer. Vedno bi bil srečen, ker bi se dan na dan pogrezal v globočino teh oči in bi zabljal vsega sveta in vsega sovraštva — tam zunaj v svetu, in vse rane bi mi zacelile, ki so mi jih vsekali tam zunaj v življenju. Ostal bi in vso večnost bi bil srečen...

Prihajala je noč, tiha in zamišljena in sanjava noč, kakršne so le noči v ti dolini. Luna je vzhajala izza gradu, velika in svetla; a ob njenih očeh je bila njena svetloba medla in neznatna in beraška. Sramovala bi se in bi se skrila!

Nemo sva stopala po aleji. — Dozdevalo se mi je, da hodim — kralj ob kraljici. Vsemogočnega sem se čutil, neizmerno velikega in oblagodarjenega z neskončnim bogastvom in nebeško srečo...

Hipoma je potegnil nad alejo veter. Vrhovi dreves so vztrepetali, veje so se predramile, se prestrašile, zastokale in zaplakale so. In prestrašili so se maliki ob cesti, zadrhteli so, kakor bi jih zazeblo. Povesili so glavo, se priklonili nekomu nevidnemu in mogočnemu in so zastokali in zaihteli s čudežnimi, tujimi glasovi. In spremljevalka se je vznemirila in se prestrašila.

Postala je in je povesila glavo.

— Čas je, da se vrnem v grad.

— Naj grem s teboj, draga.

Zdrznila se je in me je pogledala zaudeno in tuje.

— Ne moreš, ne smeš!... Idi! Odidi!...

Sklonil sem glavo in nisem upal ugovarjati. A bilo mi je, da moram poklekniti in jo prositi usmiljenja in milosti.

— A daj, še enkrat ti naj zrem v oči, da jih ponesem s seboj.

Stala sva in sva si gledala naravnost v oči.

— Ponesi jih s seboj in idi!

— Ali te srečam kdaj spet?

— Ne vem — kakor nama je sojeno.

Pobožala mi je z ljubečo roko lice in čelo in mi poravnala lase.

— Idi in misli name!

Obrnila se je in je odhajala.

— Ne idi, ne zapusti me — pri zveličanju tvoje in moje duše te prosim...

A nisem mogel izgovoriti velike in vroče prošnje. Le v duši se mi je spočela in neizgovorjena je ostala v duši. Molčal sem kakor bi stal v svetišču in bi se čudil onemel mistični lepoti.

In tako je odhajala in se je izgubljala kakor odhaja in se izgublja lep sen — izgubi se, in ne sanjamo ga nikoli več.

Počasi je stopala med starimi kostanji, ki so ji šušteli tihe pozdrave in med fantastičnimi maliki, ki so se ji priklanjali zavzeti. Še dolgo se je belila njena obleka, prepletena z zlatom dolgih las, dolga bela obleka, kakor obleke kraljičin v nemških pravljicah, ki sem jih bral v mladih dneh in sem drhtel ob njih v koprnenju, da bi jih videl kdaj.

Zdaj sem jo videl — a odšla je in kdo ve, ali se vrne še kdaj...

Pokleknil bi in s pobožnostjo bi poljubil zemljo, ki je stopala nanjo njena noga, in s solzami bi orisil pot, ki je odhajala po njej, da se ne vrne nikdar več...

Potrt in žalosten in bolan sem odšel v tihi noči iz začarane doline. A poti v njo si v svoji žalosti nisem zapomnil. In ko sem jo iskal pozneje s hrepenenjem in bolestjo, da bi videl in srečal še enkrat ljubljeno, je nisem našel nikjer. In nikjer nisem srečal in videl več nepozabne, samo spomin nanjo mi je živel v srcu, in njene oči so plamtele ob meni vse dni in vse noči mojega življenja in so mi razsvetljevale s svojim velikim žarom samotne in temne poti, ki sem potoval in romal po njih.

In sklenil sem, da v vsem življenju ne vzljubim druge ženske in drugih oči kakor njenih...

•

Nekoč pa sem srečal na svojih romarskih potih devo, ki je imela iste oči. Kje jih je dobila, kdo ve. Samo oči je imela iste, ki sem jih videl nekdaj v tihi dolini, vse drugo je bilo tuje. Ni imela ni istega otožnega, bledega lica, ne istotako dolgih las, ki bi se ji valovili do tal in bi ji prepletali obleko kakor zlata tkanina — njen stas ni bil tako čudovito nežen in obenem kraljevski, in govorila ni tako nežno in zamišljeno kakor pricesinja v začaranem dolu.

Nežna je pač bila kakor lirska pesem in majhna kakor igračica. In vsa otročja je bila in malone razposajeno vesela, govorila je brez prestanka in smejala se je venomer; življenje ji je bilo kakor solčno popoldne.

Ljubim nežnost, a majhnih deklet ne ljubim in ne otročje razposajenosti. Melanholično resnost ljubim, in tihe drhtee besede ljubim, ki čustva srca razodevajo le napol in jih napol prikrivajo, ki skrivnosti duše označujejo le v temnih obrisih, jih kažejo le od daleč, da jih gledamo kakor v prvem mraku ali bajnem svitu luninem.

A tega pri njej nisem našel in zato je nisem ljubil kakor čudežno devo iz tihega dola. Njene oči pa so bile kakor dvoje plamenic, zažganih od mogočne roke v vsemiru, da razsvetljujejo ves svet s svojim žarom. In te oči sem vzljubil s tiho ljubeznijo, z ono ljubeznijo, ki sem ljubil z njo do tedaj le oči neznane deve, ki sem jo videl nekdaj v samotni dolini — nekdaj pomladi in neke jeseni ali pa morda le samo v snu...

In tako se je razpletla skrivna in nežna ljubezen med najinimi srci, tako nežna in mehka, kakor bi jo spletel z božajočo roko sen svete čudapolne božične noči. — Nič strasti ni bilo v ti ljubezni, nič nelepega in nizkega hrepenenja, nič grdih misli.

Kako tudi — saj sem ljubil le njene oči, ničesar drugega nisem ljubil na njej. In te oči so gledale tako milo, vdano in nedolžno...

•

Dve leti sem ljubil njene čudežne oči, brez vse strasti in brez vsekega nelepega in nizkega hrepenenja in brez vseh grešnih misli sem jih ljubil. Tedaj pa se je zgodilo čudo, ki ga ne bi verjel nekaj dni poprej in najsi bi ga bral v knjigi nezmotljive resnice, v svetem pismu.

Nekega večera sem dobil pismo. Pisala ga je njena roka — nežna in mala je bila ta roka, dasi ne tako nežna kakor roka pricesinje, ki sem jo videl neke pomladi in neke jeseni v tihi dolini.

Odprl sem pismo in sem ga bral in nisem umel in ne verjel. Bral sem ga spet — in glej, že pri prvem stavku me je udarilo s težko in sovražno roko.

In udarila me je vsaka naslednja beseda, naravnost v lice me je udarila, neusmiljeno in kruto, in vsaka s težjo in bolj sovražno roko... In ne samo v lice, naravnost v srce so me bile, da mi je trepetalo in trpelo, kakor bi se zarivala vanje zastrupljena bodala.

Vsaka beseda, ki je bila pisana v naglici in s tresočo roko, je bila grozna in strašna, vsaka — brez srca in brez usmiljenja. Nobena ni marala čutiti moje dušne bolečine, nobena ni hotela videti, kako je tekla v potokih kri, ki so mi jo izžemale iz srca brez milosti in usmiljenja.

— Kar sem ti storil? S čim sem se pregrešil nad tvojo dušo?

Komaj sem verjel, da je pisala te besede, polne sovraštva in krutosti, nežna dekliška roka, tista majhna roka, ki mi je pisala še pred nedavnim, da sem najblažji, najplemenitejši človek na svetu božjem. A take nežne, mehke in drage roke nam sekajo najglobljе rane: to je njihova hvaležnost in zahvala...

— Kaj sem ti storil, da si me udarila in me ranila na smrt, neusmiljena? Kaj sem ti storil, ko pa sem te vendar ljubil z mehko, brezgrešno ljubeznijo in sem mislil venomer na te, na čudovite svoje oči...? Kaj sem ti storil, da mi očitaš hudobije, ki jih nisem zagrešil, nikoli niti v mislih?

Pozno v noč sem slonel ob oknu. Nebo je bilo temno, sam svinec, valoveč se v neizmernih višavah počasi sem in tja. In grozno je bilo in grozeče, kakor bi se srdilo v neizmernem gnevu, ki je tako velik in globok, da si ne more dati odduška.

Vse sivo in mračno — le tam nad goro naproti mojemu domu se je po svinčeni planjavi vil dolg in ozek pas; ves rdeč je bil, ves okrvavljen. Med pepelnato temo se je vil navzgor, in je izginjal brez sledu nekje v mraku... Gledal sem ga pozorno in pazno, vedel sem, kaj da je: pot mojega življenja, vijoča se, porošena z solzami in oškropljena s srčno krvjo, med mrakom in temo in brez sledu izginjajoča v nič.

Do zdaj je ob njej in pred njo gorelo dvoje velikih solnc, ki sta jo obsevali in razsvetljevali; njene ljubeče oči. Danes, nocoj sta ugasnili. Ugasnili sta v hipu, ko so mi ranile trde in brezsrčne besede njenega pisma srce. Ugasnili sta, in vse, kar mi je svetilo v prejšnjem življenju prijazno na samotnih potih, je ugasnilo z njimi, in ob meni je bil mrak in tema.

Pozno v noč sem legel. A zaspati nisem mogel. Vse trde in neusmiljene in krivične besede, ki jih je pisala draga roka, so prišle in so se postavile in se razvrstile ob postelji. Dolga vrsta jih je bila, dosti daljša kakor onih lepih in ljubezni polnih besed ki jih je pisala v prejšnjih dneh.

V prejšnjih dneh je pisala tako mehko. Vsaka beseda mi je pobožala lice z ljubečo roko in se mi je doteknila srca in duše nežno in laskaje. Draga mi je bila vsaka posamezna teh besed; mislil sem nanje venomer, vedno so hodile z menoj na vseh mojih potih — še v noči so prihajale k meni vse lepe in mehke, radostne in smehljajoče, vse otroško vdane in nežno ljubeče. Dolge večeri so kramljale z menoj sladko in ljubeznivo, še v snu so mi božale lice in srce in dušo. Še v snu so mi šepetale mehko in sladko, da se je glasilo kakor dražestna romanca o večni sreči. In še v sanjah mi je bilo prijetno in radostno in sladko, da bi se zasmejal in bi zaplakal obenem...

In tudi nocoj so prišle za menoj v tiho spalnico — vse one trde, neusmiljene besede, ki jih je pisala draga, nežna roka, in vsa ona neresnična in krivična očitanja. Na tihem so prišle in na — skrivnem, ker so vedele, da jih ne maram, da jih sovražim.

Ko sem zaprl oči in se silil, da zadremljem in pozabim, so se priplazile v mirni moj stan, na tihem in na skrivnem kakor tatovi in morilci. Neslišno so se prikradle k postelji — menil sem že, da sem jih pozabil in da že spim, kar mi je leglo nenadoma na zbegane misli in na srce in na dušo, kakor bi mi položila smrt nanje težko in mrzlo svojo roko.

A vedel sem: ni smrt, le trde in sovražne besede so, pisane od mehke dekliške roke. Bilo mi je grozno in strašno, mučnejše in strašnejše, kakor če bi stala res smrt ob postelji in bi stegala neusmiljeno roko po srcu, ki v prihodnem trenutku zastane na — veke. (Pride še.)

H. H. von Schlick spodbuja Slovence k življenju eno stoletje.
Zakaj Marvel Bolgarski Krvni Čaj pomaga človeštvu.
Tisoče ljudi se je oprijelo sigurne in zdravstvene metode.

NAMERAVA ŽIVETI 100 LET.

Pittsburžan v 60tem letu ima zdravje in zadovoljnost.

BOLGARSKA TAJNOST.

Njegov nasvet za stare in mlade je poprijeti v Ameriki.

V juniju leta 1914. je bil H. H. von Schlick, 10 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. splošno znana oseba v ulicah Pittsburgha. Nosil je s seboj kovčeg in obiskoval urade mestnega trgovskega središča. Ljudje so začudeno gledali na gibčnost v njegovem korakanju, bistrost njegovih oči in neobično zdravo barvo lic. Brezdvomno je bil mož star 60 let, njegova energija in zdravo izgledanje sta ga označevala kot kakih 45 let.

One dni je bilo delo von Schlicka zelo naporno. On je skušal prepričati pojedince, ki jih je srečal, da bodo dolgo živeli in da bodo uživali popolno zdravje, ako bočejo slediti njegovi metodi. On je našel mnogo sledilcev izmed svojih mnogih prijateljev v trgovskem svetu. Oni so ga poznali. Videli so premembo, ki se je dogodila v njegovem fizičnem stanju. Oni so prišli do prepričanja, da je zdravstvena tajnost ki jo je odkril von Schlick, priporočljiva, da jo sami poskusijo. Mnogi tega so poslušali dobre nasvete.

Iz svojega kovčeka je izvlekel von Schlick eno škatljo in jo nudil svojim prijateljem. Bila je to njegova tajnost. Ponudil jo je svojim prijateljem za njih dobro. V škatlji se je nahajal Von Schlick Marvel Bolgarski Čaj.

Kje ga je pa on dobil?

To je zgodba, katero si mora vsak čitalec tega članka zapomniti. Pomagala vam bo, da boste razumeli mogočnost tega čudovitega zdravila. Gosp. von Schlick je poznal skozi 15 let tajnost in način, po katerem se izdela Marvel Bolgarski Krvni Čaj. On je prišel na to misel za časa svoje bolezni, ko je bila njegova ki slaba, ter je imel reumatizem in želodčne bolečine. To je bilo še predno je splob kedaj mislil na stanje svojega zdravja. Nekega dne je prišel k njemu Boris Marokeff, star Bolgar in mu rekel: "Gosp. Von Schlick, zakaj ste bolni? Ako hočete poslušati moj svet, boste jutri na svojih nogah in nikdar ne boste več dopustili, da ste tako slab." Ta Bolgar je bil 96 let star in je bil dober zastopnik svojih dolgoživečih rojakov. On je dal Von Schlicku 14 sestavnih delov, vsebujočih listje, skorjo, cvetje, korenine, zdravilne trave, semena, bilke in jagode. On je pokazal Von Schlicku, kako se meša in dal mu je čašo vročega čaja.

Ozdravljenje von Schlicka je pričelo istotičasno. Prihodnji dan se je počutil kot prerojen. Bil je razveseljen. Vzel je drugo čašo in pričel je dobivati nazaj svojo moč. V kratkem času se je zopet poprijel svojega posla, vesel in zdrav tako je postal pravo čudo za svoje prijatelje.

Od Marokeffa je dobil tajnost delati čaj, ter se čutil dolžnim, da pomaga drugim. Svojega bolehnega sina je napravil zdravega in močnega. Njegovi ženi se je vrnilo zdravje. V svoji okolici ga je dal mnogim in vsi so se vrnili ter ga zahtevali še več. V kratkem so njegovi prijatelji pričeli zahtevati, da ga jim da v večji množini. Von Schlick je nazadnje moral uporabiti ves svoj čas za napravljanje čaja in ko so ga prijatelji nagovarjali, da delu ta čaj za naprodaj, je potem to tudi začel.

Samo zasluge in uspehi so mogli ono doseči, do česar je prišel Bolgarske vrste Krvni Čaj v zadnjih 18 mesecih. Danes ima jih preko 100,000 oseb, ki ga rabijo. Oni pohvalijo to zdravilo v pismih in ga priporočajo ustmeno.

Ako ste bolan, ali ako želite obdržati svoje zdravje, pišite po škatljo tega čaja in se boste prepričali, da niste vedeli, kaj je pravo zdravje, dokler ga niste rabili.

MRŠAVOST.

Ivan Topljak, P. O. Box 33, — Leetsdale, Pa. piše v sledečem pismu:

"Pošljite mi še eno škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ker se od njega od dne do dne bolje počutim.

Jaz sem bil povsem oslabel in postal mršav in nisem mogel jesti. Odkar jemljem Bolgarski Krvni Čaj, sem na pogled polnejši in močnejši."

MISLI, DA VSAKEMU DOBRO STORI.

Iz dnevno na kupe došlih zahvalnih pisem, priobčimo pismo našega rojaka, Ivana Perkoviča, 196 Katie Grove, Detroit, Mich.:

"Pošljite mi še eno škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja. Jaz sem rabil za neprebavo in zaprtijo in sedaj se mnogo bolje počutim za kar se vam najiskrenije zahvaljujem"

SEDAJ, KO VSE CVETLICE CVETO.

Ivan Kučan, Shenango School, Chisholm, Minn. takole piše o čisto naravnem zdravilu:

"Vaš Bolgarski Krvni Čaj dovolj zasluži, da ga vsakemu priporočim, ker kakor je naravno, tako naravno tudi deluje. Pošljite mi še dve škatlji".

TAKOJ NAJ SE MU POŠLJE.

Ljudevit Molnar, 127 - 17 Ave., Newark, N. J. je pisal sledeče pismo:

"Vaš Bolgarski Krvni Čaj se je pri meni izkazal zelo uspešnim, pa zato Vas prosim, pošljite mi še dve škatlji, ker nočem biti niti en dan brez njega".

NJEMU JE BIL UČINEK PRAV ČUDOVIT.

Matija Marusz, Hartville, Ohio, je pisal sledeče:

"Dobil sem Bolgarski Krvni Čaj in res ne vem, kako naj se vam zahvalim na čudovitem učinku istega. Prosim Vas, pošljite mi še eno škatljo".

V ENEM TEDNU SE JE NA DOBRO OBRNILO.

Naš rojak Pavel Kovač, 1002 N. Division St., Peekskill, N. J., je pisal sledeče H. H. von Schlicku:

"Javljam vam, da sem zdravilo Bolgarski Krvni Čaj prejel in že po vživanju skozi en teden se čutim popolnoma zdravega. Prosim vas, pošljite za moje prijatelje še pet škatelj".

1,500 IZRAŽA ZAHVALO NA ZDRAVJU IN MOČI.

Spodaj je zapriseženo pričanje, da se prepričate. Ne govori o enem, temveč o **petnajsto ljudeh, ki so pisali zahvalna pisma za bolje zdravje i novo najdeno srečo.**

PRIČANJE.

DRŽAVA PENNSYLVANIA.)
OKROŽJE ALLEGHENY) S S.

Od zadnjega oktobra je prejela Marvel Products kompanija, 316 Liberty Avenue, Pittsburgh, Pa. preko 1500 pisem od ljudi, ki stalno rabijo Von Schlickov Marvel Bolgarske vrste krvni čaj, v katerih izjavljajo, da jim je bilo zdravje poboljšano: da so bile njih prejšne bolezni ozdravljene in da ne bi bili brez tega čudovitega povsem naravnega zdravila v svojih hišah. Jaz sem rabil čaj pravilno ter sem osebno znan stotinam, ki ga rabijo. Jaz tudi trdim, da Von Schlickov Marvel Bolgarske vrsti krvni čaj rabijo deset tisoči možkih, žensk in otrok, ter da se potom paketne pošte razšilja mnogim tisočim v Zdr. državah, Canadi in širom celega sveta; kakor tudi, da je občepriljubljen pri onih ki ga rabijo in izražajo svoje zahvale v listih, s katerim ponavljajo svoja naročila.

CHARLES F. EICHARDT,
234 Lehigh Avenue, Pittsburgh, Pa.

Zapriseženo in podpisano pred menoj 9tega dne v mesecu marcu 1916.
(Pečat)

JOHN F. SWEENEY,
javni notar.

(Moja služba izteče 21. januarja 1917.)

Ena škatlja za $1.00 traja pet mesecev.

BOLGARSKE ŽENE.

Njih moč in energija je zelo delovala na celi bolgarski narod.

Washington, D. C., 16. maja. — Moč Bolgarske, katere je stalen napredek v zadnjih 40 letih burnega obstanka pridobil sebi upoštevanje ostalih narodov, se pripisuje zdravim in močnim ženam tega naroda, kar se jasno priča po Hester Donaldson Jenkins "Bolgarska in nje žene". Primerjaje bolgarske deklice s ostalimi deklicami Balkana, piše Miss Jenkins:

"Med istočnimi deklicami, s katerimi sem živela za časa svojega devet-letnega bivanja na Balkanu, me niso nobene tako zanimale kakor Bolgarke. One so najmanj orientalne izmed osmero ali več narodnosti, katere se nahajajo v carigradski visoki šoli, kjer sem jaz bila profesorica.

"Bolgarske deklice so okroglega obličja in postave, mnoge od njih imajo okrogla, polna lica, sočne rdeče ustnice in ličice. Vtisek se še poveča z načinom spletanja las v kite, ki jih zavijajo na glavi V Bolgarski se opazi mnogo črnih las, no, vidi se pa tudi temno in svetlo rumene, semintja pa tudi kostanjeve Ena teh najlepših dev, kar sem jih sploh videla, je bila Bolgarka, s prekrasnimi gostimi lasmi, bronaste barve, svetle blede kože, krasnih sivih oči, nežnih ust in malih belih zob. Počutila se je kakor princezinja

Rdeča ličica so pravila

Rdeča ličica, ki jih imajo mnogi Bolgari, se zelo razlikujejo od temnih ali bledih kož Armencev in Grkov Njih očesa so splošno manjša od orientalnih očes, gledajo vas naravnost v obraz z večjo odkritostjo in manjo hinavščino.

Bolgarsko dekle se oblači svetlo. Vaške svečanosti prinesejo na javnost vse mogoče prekrasne halje krasnih barv in kinčev, pravi pisec. Na velikih prsih nosijo običajno velike srebrne gumbe No, bodisi deklica še tako mlada in lepa, njeni bujni in valoviti lasje prepleteni so s krasnimi trakovi in večkrat je pritrjena roža v laseh. Jedernata rast s krasnim svetlim kinčem napravi privlačljiv pojav. Zabave deklet opisuje Miss Jenkins takole:

"Deklica v bolgarski vasi ni brez svoje zabave. V časih suše donašajo vodo iz bližnega potoka ali studenca in ta mesta so vedno društvena shajališča. Tja pridejo vsi mladenči in deklice na zabavo. Tu se ljubi in uživa mladost in na večer se snidejo vsi domačini. Ženitbe se vre največ po medsebojni ljubezni, več kakor pa po dogovorih družin, kakor se to prigodi v armenskih in turških mestih".

SOPROGI, KATERI SE DOBRO POČUTIJO.

"Ne moremo biti brez Bolgarskega Krvnega Čaja, ker isti prav dobro deluje, kakor pri meni tako tudi pri moji ženi. Posebno moja žena je morala prej vedno jemati pilule ker drugače ni imela stola, toda odkar vživa Bolgarski Krvni Čaj, gre vedno prav redno".

18 MESECEV PO PROGLAŠENJU VOJNE.

Simo Mileusnič, 3519 Diodor St., Indiana Harbor, Ind. piše takole:

"Jaz sem izvanredno zadovoljen z Vašim Bolgarskim Krvnim Čajem, ker mi je več pomagal kakor kterokoli drugo zdravilo. Pošljite mi še eno škatljo."

Eno veliko škatljo BOLGARSKEGA KRVNEGA ČAJA, ki traja 5 mesecev, za 1 dolar, kamorkoli pošlje MARVEL PRODUCTS COMPANY, 9 Marvel Bldg., PITTSBURGH, PENNA.

PRIPOMBA: AKO ŽELITE POŠILJATEV REKOMANDIRATI, POTEM POŠLJITE 10 CENTOV VEČ.

Iz našega kota.

Povest. — Spisal **Anton Jaklič.**

I.

Pred kakimi petdesetimi leti v našem Središču ni bilo tako prijetno, kakor je dandanašnji. Stalo je nekaj lesenih koč, košate seči so stezale trnite veje ob blatni cesti, in na mestu, kjer je sedaj pošta in lepo kegljišče, torej ravno pod to veličastno hruško, ki še dandanašnji mogočno kipi nad vasjo, stalo je ozko, štirivoglato, zidano poslopje brez oken, s kopičasto streho, prav podobno kakej smodnišnici, Štempiharjeva štacuna.

Ni kdove kako staro poslopje. Komaj deset let prej jo je sezidal Štempihar. Krošnja, s katero je hodil od vasi do vasi, začela ga je žuliti po hrbtu ter še drugih težav in sitnosti je bilo dosti, zato si je postavil to zgradbo in odprl štacuno.

Ljudje so se mu smejali, kakor se večkrat.

"I-i, kaj bo neki prodajal? I-i, komu?"

Napeljal ni dosti v malo štacunico; nekaj soli, sveč, mila, pipcev, trakov, "duš" in take drobnjave, malo več kakor je mogel spraviti v krošnjo. Po gornjih policah se je v prvem času nabiral prah.

V desetih letih pa je bila štacunica natlačena do vrha in mošnjiček napolnjen.

Ljudje, ki so se izprva porogljivo smejali, zahajali so pridno v štacuno in v nekaj letih nanesli pri krajcarjih toliko, da so Štempiharja podstavili in napolnili štacunico do vrha z blagom.

Res so bili enkrat tatje vzdignili strop in pobrali, kolikor so mogli, toda ljudje so kmalu zamašili luknjo, ki so jo bili naredili tatje v Štempiharjevem žepu, Štempihar je bil pa luknjo v stropu.

Tako je bilo skoraj vsega dovolj, samo prostora ne.

Štempihar je včasih pomišljal, ali bi poslopje vzdignil in razširil, da bi spravil več blaga pod streho.

Kvišku? Kako? Saj je bilo že sedaj stolpu enako! Poteguiti ni imel kam, zakaj okoli ni imel toliko prostora, da bi smel iti okoli poslopja.

Sosed Kadunjec pa tudi ni dal blizu, da bi ga mogel nagovoriti za nekaj sežnjev sveta, katerega bi bil rad dobro plačal, zakaj Kadunjec se je gotovo vsak dan dvakrat pokesal, ker je bil odstopil Štempiharju svet za štacunico, kjer si Štempihar na tako lahek način dela denar.

"Oj-te, oj-te! Mar bi bil jaz sam odprl tukaj štacuno!"

Kadunjcu se seveda ni sanjalo, da je treba poleg štacunice še nekaj vatlov pretkanosti in precejšne mere široke vesti.

Štempihar je bil čimdalje bolj nevoljen v svoji tesni štacunici. Okoli je bilo toliko prostora, sam se je pa zaradi tesnobe komaj gibal.

Kadar je stopil na prag, bodla ga je v nos velika seč, še bolj pa v oči prostrana cerkvena ledina tja do šole in cerkve.

"Oj, kaj bi se dalo vse tukaj postaviti!"

O, seve, ko bi se dal ta svet tako zastonj spraviti, kakor se stisne — recimo — kaka rutica, kdaj bi bilo že Štempiharjevo!

Tako pa, kakor vemo, odtrga se cerkveni svet tudi za denar težko.

"Ko bi bil ta svet naš!" vzdihnil je dostikrat Štempihar pred kakim farovškim človekom, ki je prišel v štacuno.

In tako je nekega poletnega dne stal Štempihar na štacunskem pragu in zopet poželjivo gledal čez seč ledino in jo meril z očmi po dolgem in širokem.

Oj, kako divne misli in kaki načrti so se mu porajali v duši!

Takrat pa pride po ulici — sedaj ji pravimo Rožna ulica — od Malevasi brhka Stoklasova Micika in zavije k štacunici. Štempihar se ji je umaknil in Micika je stopila v štacunico, kjer je Štempiharjev sin Francek previjal in ščipal sladkor, katerega je bil natehtal oče; zdela se je namreč sinu teža preobilna.

"Koliko neki more škoditi ljudem pičla vaga! Kaj se more poznati nekaj drobtinic? Za dom se pa vedno lahko vedno lahko ujame sladkorja po potrebi", mislil si je sin in dostikrat hodil ščipat sladkor ali kaj drugega.

"Pol unče sem ali tja!" dejal je stari sam pri sebi, ko je opazoval sina. "Ljudje lahko pogreše — pretehtati itak nimajo kje — za dom se pa vendar nekaj privaruje. Je pač res: Jabolko ne pade dale..."

Na Micikan pozdrav fantek ni odgovoril, le pogledal jo je izpod čelo in zardel do las. Sladkor je brž pospravil.

"Kaj bi rada?"

Micika postavi jerbas na mizo in začne pripovedovati. Francek molče pripravi blago in le sedaj in sedaj jo pogleda izpod čela bodeče, pohlepno.

Včasih mu splava pogled do očeta, ki je napol obrnjen gledal v štacuno.

In tako je stari videl, kako je njegov Francek navrgel Miciki zavojček sladkorčka, katerega Micika ni bila naročila, niti plačala.

"Pa še pridi!" reče Francek odhajajoči Miciki in stopi na prag, da jo spremi z očmi vsaj še nekaj korakov.

"Pa jo gledaš, kako bi bila kdo ve kaj! Varuj, da oči ne izgubiš!" vščipne ga oče.

"Stoklasova je! — Stoklas da iztržiti za pol vasi! Človek jih mora imeti rad vse, tudi Miciko!"

"Kajpada, Miciko! Kakor bi bila kaj drugačna kakor so druge ženske!"

"Stoklasova je! — Stoklas nam da iztržiti za pol vasi, župan je in —"

"Reci, da rad za ženskimi gledaš!"

"Ne morete mi očitati nič hudega. In kaj sem mislil reči? Stoklas je župan in ključar cerkve sv. Roka."

"Ključar? Da! Častna služba in častitljiva!"

"In vplivna! Njegova beseda nekaj zaleže pri našem župniku. Glejte ta svet!"

Stari se ozre po ledini.

"Menite, da Stoklas nima besede pri tem svetu? Menite-li, da bi nam škodilo prijateljstvo Stoklasovo? In ko bi on privoščil eno besedo, dve, tri, in bil bi ta svet naš, samo naš!"

Stari ga pogleda.

Sam ni verjel, da bi mogel misliti sin tako daleč, kakor se je šele sedaj posvetilo njemu.

"Fant, izreci, kar misliš! Zdi se mi, da nisi neumen. Sediva; sedaj itak ni mujnega dela."

Sedeta na klop pred štacuno.

"Star sem štiriindvajset let, čas je že, da mi neumnosti ne očitate več!"

"Je že prav! — Le povej, kar si mislil."

"Mislil sem, da bi nam Stoklas prav lahko pomagal do te zemlje preko seči. — Župan je in ključar! Treba ga je dobiti na našo stran! In pomagal nam bo rad, gotovo rad, saj ni hudoben mož! In ta njegova hči, ki je bila sedaj tukaj, je tudi dobro dekle."

"Zanjo ti je, kaj ne? Opazil sem že davno in videl, česar ti ne misliš. Da, ta svet! Stoklasa moramo pridobiti, ker potem dobimo morda tudi ta prostor. Župnik je star gospod, njega že pregovorimo."

Stari se zamisli v svoje načrte, katere je že tolikokrat sestavljal; ali šele danes mu je pokazal sin, kako naj si jih priredi.

Francek se kmalu umakne v štacunico, kjer je imel opravek s prihajajočimi.

Štempihar je bil tedaj mož pri petdesetih letih; sicer je bil na videz vsaj deset let starejši. Postaralo ga je: pičel živež, hoja prek dežele in pa težka krošnja, katera je cijazila njegov hrbet več desetletij. Doma iz skromne koče, kjer so znali slamnikarstvo, napravil si je bil s prvim denarjem krošnjo; krošnjo pa je napolnil pri ljubljanskih kramarjih z različno preležano robo in hodil po zakotnih krajih naše dežele na dolenjski strani ter ponujal svoje blago po selih in seliščih, od kmeta do kmeta, hvalil, prodajal drago in stradal.

Imel je srečo.

Ljudje, ki takrat še niso za vsak gumb letali v mesto kakor dandanašnji, izbirali so radi pisano blago, katero je prinašal kramar Štempihar v vas, ter tudi plačevali dobro, saj niso vedeli, koliko velja vsaka stvarca drugod.

Tako so se nabirali krajcarji, potem pa zrno do zrna.

Z vsako krošnjo je bil Štempiharjev pas obilnejši in čez nekaj let je kupil Lipenčanovo domačijo v Stranski vasi, kamor se je preselil z vso družino, kočo je pa prodal.

Ljudje so pa dejali: "Dobro si je pomagal!"

Štempiharju seveda še ni bilo dovolj. Krošnjarjenje mu je donašalo noveev, zato še ni del krošnje pod streho.

In čez nekaj let je je pretental Štempihar Kadunjca iz Središča za košček sveta poleg ceste, kamor si je postavil štacunico, ki mu je bila v malo letih pretesna, da si je želel na večji prostor k cerkvi, na prostrano cerkveno ledino, zakaj vedel je; "Večji ribnik, večje ribe!" Premišljeval je nekaj dni, kako bi se lotil te stvari, da bi mu šla gladko in naglo izpod rok.

V duhu si je bil že vse preračunil, koliko bo imel dobička, ako si postavi na tej ledini prostorno hišo z gostilno in prodajalno, kamor bi zahajali ljudje cele doline kupovat in pit.

In sina bi oženil. Dobil bi mu pridno, umno gospodinjo in petično. In četudi je poznal marsikatero dekle, ki bi bila prav njegovemu Francku, vendar se mu je zdela najpripravnejša Stoklasova Micika, ki je tolikokrat prihajala v njegovo štacuno in za katero je imel njegov Francek tudi vsaj pol očesa... In pa?... Stoklas je bil župan in ključar sv. Roka, vpliven mož, čegar beseda je nekaj veljala.

"Ako pojde po sreči, ubijem obe muhi naenkrat!"

Dobro je bilo, da so imeli Stoklasovi gostilno. Zato si ni nihče posebnega mislil, ko je nega popoldneva Štempihar meril pot do Malevasi ter krenil k Stoklasovim.

"Mož si ga bo privoščil! Oh, ko bi si ga nas eden mogel ob tej vročini! Dopoldne doma v senci trak meri, popoldne se mora vsled prevelike utrujenosti okrepčati in odpočiti. O-o, seveda, vsak bi tako!"

Tako so govorili tisti, ki so ga videli stopajočega v Stoklasovo vežo.

"I-mu! Si tudi ti enkrat prišel pogledat? Tako, tako!" pozdravi ga Stoklas.

"Ni treba samo doma čakati nas, da pridemo v tvojo štacuno, tudi tebi se spodobi nas obiskati."

"Oh, kolikokrat bi prišel, če bi le mogel, pa ni časa in ga ni", je lagal Štempihar. "Danes sem vam moral vrniti, ker vi tolikokrat prihajate k nam!"

"Tako! Vsaj obresti od našega denarja nam prinesi nazaj!"

Kmalu je bilo vino na mizi.

Štempihar je pokušal in pil kislega Bovlečana iz Stoklasove kleti ter ga hvalil.

In beseda je dala besedo. Skoraj sta se živahno razgovarjala.

"Oženil bi sina, pa ne vem, kako. Žensko nam je treba v štacuni."

"Izberi mu katero, pa bo, če si je ni ravno izbral sam."

"Ravno to je! Pa bomo že videli! O, da, mi bi si zelo pomagali, ako bi imeli prostornejšo prodajalnico, da bi imeli več blaga, zraven pa še gostilno. Ujelo bi se nekaj pri vinu, nekaj pri žganju."

"Dobro si si opomogel; kdo bi si bil nekdaj mislil!"

"Precej; pa šo več bi si lahko, prav lahko, ako le ti hočeš. In nama bi bilo prav obema, meni in tebi. Ti imaš hčer, jaz pa sina. In jaz vem, da se moj Francek in tvoja Micika rajša vidita,, kakor je sicer navada."

"Saj se mi je zdelo! Vsak hip je odpravljena v Središče. — Za vsak gumb leti v štacuno! — O-o, le čakaj, punica! Strahovati jo bom moral."

"Zakaj neki? Pusti, da le ni greha! Nazadnje pa že midva rečeva: vzemita se! O, da bi le mi imeli prostornejšo prodajalnico, kako dobro bi se nam godilo!"

"Pa si jo sezidaj, denar imaš!"

"O, kaj denar! Zadosti ga imamo, hvala Bogu; toda veš, Stoklas prostora ni, prostora!"

"Prostora? Čudno! Za denar dobiš vse!"

"Prav praviš: za denar se dobi vse! Pijva!"

In čez nekaj hipov je nadaljeval:

"Lej, tako-le včasih sedim pred štacuno in gledam čez seč ono prostrano cerkveno ledino. Pa si mislim: glej, kaj bi se dalo tam-le vse pozidati! Zemlja sicer ni veliko vredna, rodi ne veliko, ker je ilovičasta in celo močvirnata, toda za stavbo — kakor nalašč! Od vseh strani se stekajo k njej steze in potje! O, tukaj se lahko naredi — zlata jama!"

"Meniš?"

"O, da bi le jaz mogel do tega sveta! Pa kaj bi jaz? Sin moj bi užival in žena njegova — moja hči — prava hči — tako bi jo ljubil jaz! In kaj bi oprezoval: naravnost ti povem, zakaj sem prišel k tebi. Sama sva. Lahko se pomeniva iz oči v oči, prijateljsko in pametno, saj sva moža, in ako bi ne bilo nič, no, tudi prav! Molčati znava in zato ostaneva še vedno prijatelja."

"O, kajpak! — Prijatelja!"

"Poznaš me od mladega. Premogel nisem ničesar — dostikrat nisem imel kaj jesti. — S prvim denarjem, ki sem si ga pridobil s slamniki, kupil sem krošnjo in nekaj blaga ter začel — kupčijo. Imel sem srečo — hvala Bogu! Ljudje so radi kupovali od mene, in potrošil tudi nisem kdove koliko; ljudje so dobri, dajali so mi radi jedi in prenočišča zastonj — za božjo plačo. Imel sem vedno več. Lahko sem kupil Lipenčanovo domačijo — in postavil si tu štacuno, kjer jo imam sedaj. Veš, prazna je bila v začetku, a sedaj? Hu, ni prostora — vse polno do vrha! In sina imam, sina, ki je vreden zlata. Pa rojen kramar! Vsako reč ti proda dražje — pri vatlu mu pomaga palec, pri tehtnici mezinec! — Mojster je, prav vesel sem ga! Namenil sem mu zato štacuno, drugemu pa domačijo. Star je dovolj. Mislil sem že in mislil, kje in kako bi ga oženil, da bi bilo prav — samo to me je jezilo, ker imamo tako majhno štacuno, da nimamo kam postaviti bale, ki bi jo morda pripeljala nevesta. Sosed Kadunjec, ne vem, kdo ga je tako nadihal, pa tudi za nikak denar ne odstopi sveta. — Dalj časa pa že opazujem, da se imata moj Francek in tvoja Micika rada, prav rada, tako, da sem sklenil snubiti jo za svojega sina. Veš, dobro ji bo, samo če bi bilo več prostora. Pa sem si mislil: Stoklas ne bo branil sreče svoji hčeri. Hčer mi da in prostor za hišo in štacunico."

(Dalje prihodnjič.)

Rada bi izvedela za svojega brata JOHNA GAŠPERŠIČ, doma iz vasi Prem na Notranjskem. Pred tremi leti je bival v Coloradi, potem je šel v Alabamo in od tam v Pennsylvanijo. Prosim, da se mi oglasi, ker mu imam nekaj važnega poročati. Prosim cenjene rojake, da mu to sporoče, ako bi sam ne opazil tega oglasa, za kar jim bom zelo hvaležna. — Helena Fatur, R. R. 3, Box 190, Columbus, Kansas. (29-5—1-6)

BRIVEC

dobi dobro in stalno službo. Torej če katerega Slovenca ali Hrvata veseli bivati v tem mestu, naj se oglasi na naslov:

Louis Jevnikar,
1774 E. 28. St., Soouth Lorain, O.
(27-5—3-6)

Iščem svojega brata JAKOBA LANZE. Pred dvema letoma je bil v Freedom, Pa., in sedaj ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi svojemu bratu: Andy Lanze, 1—55 Harrison St., Pittsburgh, Pa. (29-5—1-6)

Rad bi izvedel za svojega prijatelja ANTONA FRBEŽAR. Doma je z Dolenjskega in pred 2. letoma sva bila skupaj v Thomas, W. V. Slišal sem, da se nahaja nekje v Pennsylvaniji. Poročati mu imam nekaj važnega in zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi javi, ali naj se sam oglasi.— Michael Grl, Box 152, Maynard, Ohio. (29-5—1-6)

POZOR ROJAKI!

Najcenejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in nebodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule,ture, krasta in grinta, potne noge, kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje Zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente v markah za poštnino.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo
za Greater New York in okolico. Ink.

Upravni odbor:
Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5. St., New York.
Podpredsednik: Ignac Zajc, 1497 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 29 Gamma Place, Glendale, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 442 Union St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:
Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Viktor Volk, 68 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

Društveni zdravnik:
Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prično točno ob 8. uri zvečer.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Importirane Franz Lubasove harmonike

so razprodane. Imel bom zalogo zopet po končani vojni, ter se za pozneje rojakom priporočam.

Kupujem, prodajam in popravljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove **KOVČKE** po $6.00 ter nove mehove od $6.00 do $10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Alois Skulj,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

Razum enega kralja jekla

Sprevidel je prvi mogočnosti Clairtona. Kralj jekla je prvi opazil veliko vrednost zemljišča na obali reke, primernega za veliko tovarno v pittsburški okolici, 20 milj od sodnijske zgradbe. On je izprevidel važno resnico, da je to edino zemljišče svoje vrste v veliki in plodni obali Monongahele, ki še ni bilo oddano in **kupil ga je. Danes** je vredno na tisoče dolarjev, a je temelj in podlaga Clairtona.

Ogromna za petnajst milijonov produktivna peč koksa se gradi danes na tem zemljišču.

Tam stoji danes uspešno, živahno in trgovsko mesto. Produktivna tovarna štedi z dimom in katranom ter ju pretvarja v kemikalije, za katere se plača dandanes velike svote denarja. Koks — 450 kar na dan — je glavni proizvod, kemikalni proizvodi so pa bogastvo bodočnosti. To je znamenje, da je mesto čisto, ker se štedi z dimom. Dela je dovolj ter je raznovrstno. Tukaj je dosti kemikov, strokovnih preiskovalcev, inženirjev, risarjev, cele armade navadnih delavcev. Toje znamenje **trajnega blagostanja.**

TU SE VAM NUDI PRILIKA, DA PRIDETE DO BLAGOSTANJA.

KUPITE CLAIRTON ZEMLJIŠTE

Imamo ga — ravno sredi mesta — ne na kakem neobdelanem prostoru, izbranem samo za spletke kakega goljufa. Vi ga zamorete kupiti poceni v tem **ŽIVAHNEM** mestu, 20 milj vstran od Pittsburgha, kjer so izvrstne železniške zveze, perlične kare, šole, cerkve, krasne hiše, banke, tlakovane ulice, dobri kanalski sistemi in cvetoča zaposljena okolica. Zapomnite si, da ga **NE MORETE** kupiti pod enakimi pogoji in s tako sigurno bodočnostjo v nobenem mestu velikega metropolitanskega okrožja Pittsburgha.

Potrebovalo se bo celih armad delavcev. Ravno zdaj potrebujemo gradilcev hiš, ki bodo skrbeli za potrebe vedno naraščujejočega števila prebivalstva, nam je pa dana priložnost, dajati vsakovrstne usluge, da se zamorejo ti načrti izvesti. Pettisoč ljudi živi dandanes tam, tovarne in industrije se pa ž vsakim dnem večajo.

Clairton je prebujen. Prebivalci mesta kupujejo lote.
500 HIŠ JE TAKOJ POTREBNIH.

Gospod H. R. Worthington, ki vodi podvzetje in sam načeljuje upravi za prodajo, izjavlja odkrito, da v svoji dolgoletni karjeri ni imel še nikdar boljše ponudbe za javnost.

PIŠITE ŠE DANES, mi vam bomo pa poslali tlorise in opise, kateri vam bodo odprli oči, tedaj vas bo pa obiskal eden naših ljudi. Mi bomo prišli k vam in vas odvedli na mesto, kjer boste videli najboljšo priložnost za svoje življenje.

WORTHINGTON-DETCHON COMPANY — 323 Fourth Avenue, PITTSBURGH, PA. — GENERALNI AGENTI Court 2956.

Lokalni agent v Clairton-u Samuel Glick. **Inozemski Dept.** Upravitelja E. Kepees in I. Blumberger. **Govori se vse jezike.**

Uniontown agent:
Frank Ribarich, First National Bank Bldg.

EVGEN SUE:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

9 (Nadaljevanje).

Epilog.

VEČNI ŽID.

Pozorišče — Visok hrib, pokrit z velikimi skalami v neznani divji pokrajini. — V daljavi zahaja solnce, iz doline se dvigujejo hrasti in breze. — Po daljni rodovitni dolini se vrsti vas za vasjo. — Ozračje napolnjuje zvonenje. — Vsepovsod zvone z mrtvaškimi zvonci. — V vaseh se pojavljajo luči, vse gredo v eno smer, proti pokopališču.

Kakšna dolina je to, da jo napolnjuje žalost namesto veselje? — Toda ne samo to dolino, nešteto drugih dolin napolnjuje enaka žalost. — Strašen popotnik hodi namreč v tem strašnem času preko zemlje. — Zdaj je v Indiji, zdaj je v Sibiriji, zdaj je na jugu, zdaj na severu, zdaj na zapadu, zdaj na vzhodu. — In ta popotnik, skrivnosten kot smrt, počasen kot večnost, neizprosen kot usoda, strašen kot božja roka.... ta popotnik je bila kolera....

Danzadnem je napolnjevalo dolino zvonenje. — Večer za večerom so se bliščale pogrebne svetilke.

Mračilo se je in bližala se je ura, v kateri zadobe vse stvari nekak pošasten izraz.

Tedaj pride na hrib s počasnimi koraki možak. — Glavo ima sklonjeno tako, da se mu vidi samo polovica obraza. — Iz oči mu seva globoka žalost. — Možak je zamišljen.

— .... 13. februar se približuje. — Otroci moje ljubljene sestre, zadnji potomci našega rodu se bodo zbrali v Parizu. — Že vtreje bo minilo petdset let, odkar se je razkropila naša družina po celi zemlji. — Od rodu do rodu sem zasledoval njihovo usodo.

Zgodovina ene same rodbine je zgodovina celega človeštva. — In kaj je danes še ostalo od nje? — Sedem potomcev: dve revni deklici, otroka izgnanega očeta in izgnane matere; princ pregnan s prestola svojih očetov; misijonar, ki hodi brez cilja po svetu; delavec, ki pije in se ne briga za delo; krasna ženska, ki ima veliko bogastvo in tovarnar.

In kam jih je vrgla usoda?

V Sibirijo, Indijo, Ameriko, Francijo.... Moj nagon mi pove, kdaj se nahaja kdo izmed mojih v nevarnosti.... Tedaj romam k njim od tečaja do tečaja, od zapada do vzhoda.... Danes sem v vročini ekvatorja, jutri sem v ledu severnega ali južnega tečaja. — Ko mislim, da jih bom rešil s svojo navzočnostjo, me zgrabi neka nevidna roka in me zopet vrže v vrtinec.

— Vstran! Vstran! — kriči nekaj za menoj, nakar moram zapustiti one, katere tako ljubim.... To je kazen, to je usoda, ki me neprestano zasleduje. — In če je kazen še tako strašna, je bil moj greh še veliko strašnejši. — Proklet bodi dan, ko nisem hotel vstati s klopi, ko je šel Kristus mimo mene!.... Utrujen je bil, bičan, zaničevan in tak me je prosil, če bi se smel odpočiti na moji klopi.

Jaz mu nisem tega dovolil. — In on se je poslovil od mene z besedami: — Tudi ti boš romal brez prestanka, brez konca in kraja, dokler ne bo prišla ura tvoje odrešitve....

Prepozno sem odprl oči, prepozno sem spoznal pomen vzvišenih besed: — Ljubite se med seboj!

Stoletja in stoletja sem vsajal v srca, napolnjena z zavistjo in sovraštvom, ljubezen in usmiljenje. — Vse moje delo je bilo zastonj. — Dan milosti še ni napočil.

Ubogo delavsko ljudstvo je podobno meni. — Stoletja in stoletja že prenaša breme, ki ga mu nalaga delodajalec, stoletja in stoletja kriči: — "Dovolj", toda odrešenja ni in nikdo ne ve, kdaj bo prišlo.

Ta kazen je neizmerna, nepopisna. — Jaz trpim v imenu družine. — Romati moram brez svojcev, romati moram, ne da bi pomagal potomcem moje ljubljene sestre. — In ko mi pravi moj nagon, da se približuje mojim nevarnost, ko vem, da jim ne morem pomagati, se spomnim kraljeve hčerke, Herodije po imenu, ki je bila zahrepenela po glavi Krstnika in ki je zdaj ravno tako prokleta kakor sem jaz. —

Vsakih sto let enkrat se moram srečati s to žensko. — Za trenutek se vidiva, potem se pa razdvoji najina pot in najino brezkončno in brezciljno romanje se zopet začne.

Toda vstran, vstran, vstran!

Tedaj je nekaj zabobnelo v daljavi. — Bližala se je nevihta.

Možak na hribu se je stresel in zajokal.

— O, v tej uri trpe moji v Indiji, Ameriki, v Nemčiji in v Franciji. — Boj se je začel, pregrešne strasti so se zopet razvile.... Ti, ki si kot jaz prokleta, ti, ki moraš kot jaz romati, ti Herodija, ti mi pridi na pomoč. — Hitro, hitro, dokler je še čas!

Nebo so začeli križati bliski, grom je bobnel nad vso zemljo, možak je pa dvignil roki in se odpravil v temo....

TRETJI DEL.

Prvo poglavje.

AJUPA.

O Java, najkrasnejši med otoki! Krasna si Java, toda tudi strašna obenem. — Med tvojim krasnim drevjem in opojnim cvetjem se skrivajo nebroji strupenih kač in drugih nevarnih živali.

Stopimo na otok koncem oktobra leta 1831.

Med drevjem stoji šotor, kateremu pravijo "ajupa". Poleg šatora raste velika cvetlica, iz njenega keliha pa sika kača. — Na mreži pred šatorom leži osemnajstletni mladenič. — Njegova koža je bronaste barve, krepke ude mu pokriva široka obleka iz muzelina.

Na vratu ima svetinjo.

Ta mladenič je indijski princ Džalma, tovariš generala Simona.

Pravilnejših potez kot jih ima njegov obraz, si ni mogoče misliti. — Lase ima črne, ki prehajajo ponekod v kovinasto modrino.

Povsod vlada mir, nobena sapica ne premakne listja.

Naenkrat se prikaže med grmovjem divja in grda človeška glava. — Črne oči se svetijo v nekem čudnem ognju, dolgi črni lasje mu padajo na ramena. — Predno se priplazi iz grmovja, zadržuje sapo in prisluškuje. — Razen belih hlač, nima ničesar drugega na sebi. —

Videč, da je vsepovsod varno, začne plezati na drevo. — Ko se sklone nad Džalmo, šine iz cveta kača in se mu ovije okoli leve roke. — Možak zakriči, Džalma se zgane in pogleda.

Naenkrat se oglasi z drevesa petje rajčice. — Vedno tišje postaja in izginja v daljavi.

Džalma se obrne pomirjen in zopet zaspi.

Kdo je ta človek, ki opazuje indijskega princa?

Bodalo, ki ima privezano okoli vratu, ga označuje kot Malajca. Roke ima na čudežen način tetovirane in iz teh slik je razvidno, da pripada sekti morilcev, ki je že stoletja in stoletja v Aziji in katere namen je moriti ljudi.

S spretnim oponašanjem rajčičnega petja, je morilec pomiril mladega princa.

Po poti pride dvajsetletni mladenič, služabnik princa Džalme. — Morilec se hudobno zareži in si odpaše dolgo tanko vrv, na katero je privezana debela svinčena krogla.

Razdalja med princem in služabnikom znaša samo kakih deset korakov. — Morilec zavihti vrv, ki polslišno zažvižga po zraku in se ovije mladeniču okoli vratu. V istem hipu ga udari svinčena krogla s tako silo po senci, da se zvrne mrtev na tla.

Morilec se splazi iz svojega skrivališča in odnese svojo žrtev v goščavo. — Kmalo zatem se vrne in se ustavi pred spečim princem.

S fino roko se dotakne njegovega čela in ga začne gladiti po licih do brade. — Džalma se komaj vidno zgane, takoj zatem pa pade v neko nezavedno stanje, ki je veliko trdnejše od spanja. — Mož iz sekte "Morilcev" mu namaže levo roko pod komolcem z nekako tekočino, potem pa vzame iz žepa iglo in začne slikati ž njo v roko neka čudna znamenja.

Na nebu so se že dalj časa zbirali temni oblaki. — Naenkrat nastane silna nevihta.

Pozor! Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

SLOVENSKI HOTEL

UNIJSKA BARA

Frank Cvetič, lastnik

5104 BUTLER ST., PITTSBURGH, PA.

Najboljše, vedno sveže pivo, fine unijske smodke, importirano in domače žganje. Čiste postelje, dobra domača kuhinja. Vsakovrstni časopisi vedno na razpolago.

Naše geslo: "Dobra postrežba, nizke cene".

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

: : DELO OKUSNO. : :

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode.

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA, 50 CENTOV.

Naročajte je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTEMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JDHN KUMŠE,

ki je pooblaščan pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkreanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj $14.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.